

PREDSEDNIK SRBIJE ŠIBENIK REPUBLIKE HRVATSKE STIPE MESIĆ U JEDNODNEVNOM POSJETU ŠIBENIKU

ŠIBENIK - PETAK SILUDIH MOZGOVA

Svijet je licem, konstruktivnost, rušilaštvo po europskim standardima, tko djeluje konstruktivno i stvara.

s-
ije
oga
a 3.

ŠIBENSKI LIST

GLASILO ŽUPANIJE ŠIBENSKE

GOD. XXXI.
BROJ 1543

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Sibnik, 24. srpnja 1993.

CIJENA
700 HRD

MINISTAR RADA
I SOCIJALNE
SKRBI U VLADI
REPUBLIKE
HRVATSKE
JOSIP JURAS
BORAVIO
U ŠIBENIKU

Na pitanje hoće li sporazum između hrvatske i srpske strane gledje postavljanja Masleničkog mosta, znaciti i kraj napada na Šibenik i ostala mesta i gradove, ministar J. Juras nije mogao odgovoriti. Stranica 2.

POTREBNO JE STRPLJENJE - CILJ ĆEMO OSTVARITI

JOŠ JEDAN RAKETNI UDAR
SRBA NA ŠIBENIK

TRAGIČNI ŠIBENSKI PETAK

Šibenčani su se još jednom susrelj s činjenicom izravno da je svaka minuta života u Šibeniku, minuta opasnog življjenja, da se stalno kreću tankom linijom između života i smrti

Stranice 6. i 7.

UŽARIŠTU

PAKAO, SPORAZUM I MOST

Stranica 4.

DRNIŠANI U IZGNANSTVU NA PRIVREMENIM
RADnim MJESTIMA

UZ RAD - LAKŠE JE
ČEKATI NA POVRTAK!

Stranica 5.

MINISTAR RADA I SOCIJALNE SKRBI U VLADI REPUBLIKE HRVATSKE JOSIP JURAS BORAVIO U ŠIBENIKU

POTREBNO JE STRPLJENJE - CILJ ĆEMO OSTVARITI

Dan nakon što je Šibenik ponovo napadnut raketama iz raketskog sustava "oganj" u Šibenik je stigao mr. Josip Juras, ministar rada i socijalne skrbi u Vladu Republike Hrvatske kako bi svojim sugrađanima iskazao potporu i ohrabreće. Razgovarao je sa čelnicima Županije Šibenske, Šibenskim gradonačelnikom i njegovim zamjenicima, načelnicima općina te predstavnicima Hrvatske vojske i policije.

Najnoviji napad na Šibenik i na mnoga ostala područja u Hrvatskoj pokazuju da srpskom agresoru nije do mira, a njihove najčešće mete upravo su civili, kazao je ministar Juras. Njegova poruka Šibencima glasi: — Moramo biti strpljivi i hrabri, morate vjerovati ljudima koji nas vode u županiju kao i hrvatskom vrhovništvu koje nas vodi prema jednom cilju a to je sloboda i suverenitet Hrvatske. Budući da je sastanak održan dan uoči postavljanja Masleničkog mosta i otvaranja zračne luke u Zemuniku, i to su bile teme razgovora kao i potpisani sporazum o neometanom postavljanju pontonskog mosta na Maslenici. Ministar Juras se složio s ocjenom šibenskog župana Paška Bubala da potpisani sporazum vjerojatno vodi u određeno smirivanje situacije u Dalmaciji ali samo na osnovi pune suverenosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske. Na pitanje načelnika Općine Tisno, Krste Barića hoće li taj sporazum značiti i kraj napada na Šibenik i ostala mjesta i gradove, ministar Juras nije mogao odgovoriti. S puno više optimizma govorio je o značaju po-

stavljanja pontonskog mosta na Maslenici koji je ponovo spojio sjevernu i južnu Hrvatsku koje su Srbi pokušali razdvojiti ruševi most prije više od godinu i pol dana. "Postavljanje pontonskog mosta na Maslenici, kazao je Juras, znači rješavanje egzistencijalnih problema Dalmacije, njenog stavnovništva i gospodarstva i to nam nitko ne može zamjeriti." Naglasio je da je međunarodna zajednica trenutno negativno raspoložena prema Hrvatskoj te da bi hrvatska vanjska politika morala ubuduće biti agresivnija i konačno pokazati da je agresor. Izrazio je uvjerenje da do najavljenih sankcija protiv Hrvatske neće doći. Prema njegovim riječima hrvatska Vlada i vrhovništvo neće stati samo na postavljanju pontonskog mosta na Maslenici i otvaranju zračne luke Zemunika već će zahtijevati otvaranje i ostalih komunikacija. Pitanje je samo, kaže on, hoće li to prvo biti autopista Zagreb — Slavonski Brod ili pak željeznička pruga preko Knina. U vezi s mogućim raspletom situacija na kriznim područjima u Hrvatskoj, šibenski župan Paško Bubalo, naglasio je da je njegova najveća "brigada" i "misao s kojom lježe i s kojom se budi" povratak prognanih Drnišana u svoje domove podrazumijevajući pri tomu i povratak prognanika sa skradinskog područja. Na sastanku je minutom šutnje odana počast poginulima u najnovijem rakrenom napadu na Šibenik.

D. FERIĆ
Snimio: A. BARANIĆ

UZ OBLJETNICU SATNIJE VEZE 113. BRIGADE HRVATSKE VOJSKE

NIŠTA BEZ VEZE

Skromnim, poluprofesionalnim sredstvima uspijevali su omotati, zbunjivati i prisluškivati okupatorsku JNA, a u isto vrijeme opremati i uspostavljati sustav veza između postrojbi koje su se uključivale u obranu Hrvatske, naravno u tom vremenu prenprvenstveno Šibeniku i šibenskog kraja. Prvi vod vezista (19 ljudi) mobiliziran je i okupio se u Primoštenu 23. srpnja 1991. godine pod zapovjedništvom Antonia Storića. Poslove načelnika obavljao je Marko Valdižić. Krajem 1992. godine vod je prerastao u Satniju veze Zapovjedništva 113. šibenske brigade Hrvatske vojske. Siniša Čular, sada načelnik veze šibenske brigade, a inače prvi profesionalni vojnik na šibenskom području (ugovor potpisao 4. srpnja, 1991.) ne skriva zadovoljstvo postignutim. Dapaće, tvrdi da je gotovo iz ničega, uz pomoć šibenskih poduzeća, raznih donatora i dokako Zapovjedništva brigade, odnosno Stožera Hrvatske vojske izgrađen složen sustav veze kojemu neprijatelj više ne može parirati. Najveći ulog je, to tvrde svi s kojima smo razgovarali, entuzijazam prednjaka postrojbe i njihova prethodna iskustva i stečena stručnost. Dakako, od neprocjenjivog je značaja ratno iskustvo, prebogato zadacima i u pozadini na najisturenijim položajima, i to ne samo bojišta u šibenskom i dalmatinskom zaledu.

Za najveće dostignuće vezisti ističu ulegli koji su stekli među borcima u rogovima Sime Bilan, zapovjednik Satnje, naglašava kako su od prvih dana

inistirali na koncepciji koja prije svega uvažava da je veza najpotrebnija i najkorisnija borcima na prvim linijama. Nedvojni entuzijazam i stručnost vezisti svakodnevno dokazuju na terenu, uz ostalo i sposobnoću da sami uklopane kvarove, koje je nemoguće izbjegći.

O stečenom ugledu među borcima govori i Ivica Gojanović, zamjenik zapovjednika, podsjećajući ponovo na nesebičnu pomoć koju su vezistima pružili šibenski radni kolektivi, prenprvenstveno Elektra, Pošta, Nacionalni park "Krka", ali i drugi. "Znali smo, kaže Gojanović, iskoristiti iskustva radio-amatera, električara i drugih stručnjaka koji su se našli među nama."

U razgovoru, vodenom u povodu druge objetnice formiranje postrojbe veze, sudjelovali su i Aco Bilić, pomoćnik zapovjednika za političku djelatnost, Nediljko Sladić i Jadran Ivčić, vezisti s najdužim mogućim stažom u Hrvatskoj vojsci. Ostali su obavljali

svoje svakodnevne poslove na različitim punktovima. Svi su strahovali izdvojiti imena još nekih zaslужnih vezista. Ipak, u notesu je ostalo upisano ime Milivoja Meića, i unaprijed ispriče eventualno ispuštenima.

Medu vezistima, što je uočljivo i za kratkotrajnog susreta, vlasti izuzetna atmosfera, prijateljstvo ali i maksimalno profesionalan odnos prema svakom zadatku. Problema nema ni u odnosima sa ostalim postrojbama. Šibenske brigade, a usko i svakodnevno suraduje se i s kolegama vezistima u ostalim brigadama Hrvatske vojske.

Drugi rođendan šibenskih će vezisti proslaviti skromno, svakako vodeći računa da cijelokupni sustav veza besprijekorno funkcira. Nijedan, a pogotovo domovinski rat niti jednog trenutka ne može se voditi bez veze. I zato čestitke vezistima i želje da uspješno nastave izvršavati svoje zadatke. M.S.

(Snimio: R. GOGER)

POSJET STIPE MESIĆA, PREDSEDJENIKA HRVATSKOG SABORA ŠIBENIKU

U POLITICI JE TEŠKO BITI PROROK

U razgovoru sa Stipom Mesićem sudjelovali su župan Paško Bubalo, podžupan Josip Odak, gradonačelnik Šibenika Ante Šupuk, Semira Škugor, gradonačelnik Drniša Ante Matić te načelnici skradinske, primostenke i unešićke općine, Petar Dundjer, Josip Perkov, Mladen Abramac i drugi

Predsjednika Sabora Stipe Mesića, zanimalo je što čelnici Županije, općina i gradova misle o zakonskim odredbama koje će razgraniciti nadležnosti županija, općina i gradova. Riječ je o tri temeljna zakona, koji će kako je Mesić navadio, biti doneseni po hitnom postupku na idućem saborskem zasjedanju: Zakon o sustavu državne uprave, Zakon o upravnim poslovima iz djelokruga lokalne samouprave i Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave. Na temelju Zakona o sustavu državne uprave, potrebno je odmah po njegovu donošenju donijeti Uredbu o županijskim uredima koja će precizirati točan broj i koje uredje treba županija imati, kako bi se dalje moglo raditi na sistematizacijama i donošenju zakonskih akata na županijskim razinama. "Bez ta tri zakona i Uredbe, nema života i rada predstavnika", kazala je uz ostalo u razgovoru Semira Škugor, rukovoditelj stručnih službi u Šibeniku. Nazočni su istaknuli sasvim životne primjere rada u vrijeme "prelazno", iznoseći i primjer rada nekih komisija, kao komisije za procjenu ratnih šteta, koje i dalje rade. Ne zna se točno kome pripadaju, ali rade. Slično je i s Komisijom za procjenu nekretnina, rad koje je vrlo značajan za "punjenje" budžeta. Gradonačelnik Šibenika, Ante Šupuk, uz ostalo je rekao da nikako ne bi smjeli biti zanemareni interesi grada i gradana, kada je riječ o nadležnostima kod uređenja prostora i donošenja GUP-a. Drniški gradonačelnik, Ante Matić, iznio je problem financiranja dreniških radnika organa uprave, koji nemaju izvornih prihoda, jer je grad pod okupacijom. Sve iznijete prijedloge, mišljenja ili amandmane, sabornici će prenijeti zastupnik Jozo Topić.

Na kraju razgovora i susreta s načelnicima i gradonačelnicima Županije Šibenske, zamoljen od načelnika Općine Skradin, Petra Dundera da kaže nekoliko riječi o trenutnoj hrvatskoj politici u svezi s Maslenicom i svime što je najavljenilo, predsjednik Hrvatskog Sabora, Stipe Mesić odgovara:

"U politici je teško biti prorok. Sada je važno pitanje procjene sadašnjeg stanja i gledanja samo unaprijed. Naime, otvaranjem Maslenice mi smo, svakako, poslali nekoliko poruka u svijet, te onima u međunarodnim mehanizmima koji odgovaraju u svijetu za rat i mir, da shvate da će Hrvatska poduzimati sve mjeru da bi se integrirala i da bi uspostavila kontrolu nad čitavim prostorom. Ali, što je najvažnije da ona može ekonomski opstati, da može gospodarski opstati i živjeti. Tu istu poruku smo time poslali i ovima u Kninu, da shvate da mi kada otvaramo Maslenicu i povezujemo dijelove Hrvatske, da to nije samo rješavanje jednog prometnog problema, već da je to i političko pitanje. To znači da ćemo uspostaviti kontrolu, pokušavajući rješiti sve mirennim putem. Pitanje je koliki će i kakav odjek te potroke biti. Vidjeli smo, svijet je za sada, prihvatio ovo naše rješenje. Da budem sasvim konkretn: problem na Cipru je nastao onda kad više nije bilo dinamike, kad su svi Grci s turskog dijela otisli na grčku stranu, a svi Turci s grčkog dijela na tursku stranu. Tada su dobili crtu razdvajanja. Namjera srpskog agresora je bila ista. On je pokušao slično. Provodili su etnička istrebljenja ne bi li dobili crtu, očekujući da će isto učiniti i Hrvatska. Na taj trik mi nismo niti mogemo pristati. Jer, njima bi upravo to odgovaralo. Da smo mi izvršili etničko istrebljenje, onda bi svijet rekao: 'Na jednoj su strani Srbi, na drugoj Hrvati, neka ta realnost ostane pa ćemo vidjeti što ćemo uraditi u 21. stoljeću.' Na takve podvole mi nismo pristali, održali smo Hrvatsku kao pravnu državu u kojoj su i Srbi ravnopravni s Hrvatima i nema niti jednog razloga da prihvativimo statičnu politiku. Zato idemo s ovom dinamičnom politikom, pa su stoga mnogima nejasni ovi manevri s kojima mi idemo. Mi želimo uvjeriti svijet da ćemo i mirennim i svim drugim sredstvima uspostaviti kontrolu na prostoru Hrvatske, ali da moramo i živjeti dok se ona uspostavi.

»Srbi u Hrvatskoj nas ne interesuju!«

Riješili smo Maslenicu, Peruću, zrakoplovnu bazu, ali moramo rješiti i dalekovode, autoput, željeznicu, te naftovod. Rješavat ćemo i ta pitanja dinamičnom politikom, kao i sva ostala, sve dotle dok svijet ne shvati da na drugoj strani zapravo nema razumijevanja. Vidite i sami da oni pokušavaju svaku dobru namjeru izigrati ne bi li dobili na vremenu, a ne shvaćaju da rade zapravo protiv sebe. Moram ovom prilikom reći i ovo: kada sam jednom prilikom na Predsjedništvu tadašnje Jugoslavije, rekao Miloševiću i Boru Joviću da je to samoubilaštvo za Srbe u Hrvatskoj da njih 12 posto atakira na institucije sistema hrvatske države, da žele naturiti svoju vlast u zemlji u kojoj su ravnopravni, jer tih 12 posto ne mogu pobijediti, već samo biti gubitnici. Prigovorio sam im upravo to što naoružavaju Srbe preko tadašnje JNA, da oni time pomažu tu samoubilačku akciju, nećete možda vjerovati, ali Milošević mi je otrplike ovako odgovorio: 'Nas se ne tiču Srbi u Hrvatskoj. Oni su vaši građani i radite s njima što god hoćete. Nas oni ne interesuju, nas interesuje 77 posto Bosne i Hercegovine, koji su većno srpska zemlja.' Hoću reći da su oni Srbe u Hrvatskoj iskoristili, prodali i ostavili. To jedino još neće da shvate kninski mozgovi, te da ponudeni put mirovog rješenja prihvate. No, uvjeren sam da će tome pripomoći i ova naša dinamična politika i ako sve riješimo do kraja godine, bit će dobro. Vjerujem da su stvari ipak krenule, ali problem je daleko, daleko širi. Sto se Hrvatske tiče on se već vidi u svom završetku, ali problem je u Bosni i Hercegovini. Jer, vidite, dobili smo sukob Muslimana i Hrvata, što jedino odgovara Srbima. Dvije strane se ovdje iscrpljuju, a pravi krivac za sukobe čeka trenutak da profitira. Za sve to, te što su Srbi osvojili 70 posto teritorija Bosne, svakako je kriva i svjetska zajednica, zbog svoje inertnosti. Svjetska zajednica mora shvatiti da je suština problema u srpskoj agresiji, da su oni uzročnici svega ovoga, a ne samo gledati posljedice. Činjenica je da su Srbi na račun 30 posto svojeg življa u Bosni zauzeli 70 posto prostora, a ostala dva naroda kojih je 70 posto, zbulili na prostor od 30 posto teritorija države. Jasno je da tu kao posljedica mora doći do sukoba."

Predsjednik Mesić i Tomislav Mlinarić su po završetku razgovora obišli mjesto na koja su u iznenadnom srpskom raketiranju prošlog petka, pale granate. Posjetili su i radionicu meštra Ante Belamarića, koji je tom prilikom predsjedniku Sabora poklonio svoj rad u drvetu, brod na moru, požljevši mu da tako Hrvatska doplovi do svojeg cilja. Nakon svega, zamolili smo predsjednika Sabora, Stipe Mesića, za intervju, koji donosimo na trećoj stranici.

K.R.

NA GOVORNICI:

STIPE MESIĆ, PREDSEDNIK SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

ŠIBENIK JE TALAC SULUDIH MOZGOVA

● Gotovo nenajavljeno ste došli u Šibenik. Koji je povod Vašeg posjeta središtu Županije šibenske? Da-njeni razgovori s općinskim i gradskim čelnicima ili posljednji raketni napad na Šibenik i Vodice?

— Mi smo u Šibeniku danas došli formalno radi toga da sa čelnicima Županije, gradova i općina, proanaliziramo nove prijedloge Zakona o razrješenju nadležnosti lokalnih organa samouprave, uprave i državne uprave, Zakon o financiranju tih poslova. Namjera nam je bila vidjeti na koji način se o tome ovdje razmišlja, što misle da je najbolje napraviti, jer će se Zakoni naći na sljedećem zasjedanju Hrvatskog Sabora, 28. srpnja. Drugi razlog mojeg dolaska u Šibenik je da vidim na samom mjestu opasnosti koje prijeti Šibeniku, a to možemo najbolje vidjeti kada se vidi gdje su sve pale granate i koja je opasnost za građane Šibenika iznadno srpsko raketiranje grada.

● Obišli ste nekoliko mjeseta na koja su u zadnjem granatiranju raketama tipa »oganj« te razorne rakete pale. Kakvi su vaši dojmovi?

— U svakom slučaju mislim da je grad Šibenik, u izvjesnom smislu talac ovih suludih mozgova koji jednostavno ne shvaćaju vrijednost ljudskog života, ne shvaćaju vrijednosti ljudskog rada što je ovaj grad kroz stotine godina napravio i to razaraju svojim suludim vojnim akcijama. Nažlost, to je tako. To treba znati i svijet, umjesto da vrši pritisak na Hrvatsku koja konstruktivno djeluje, koja radi, koja stvara. Vidite da Hrvatska gradi most a drugi ga ruše, gradi ceste a drugi ih ruše, gradi zdanja a drugi, srpski agresor konkretno, ruši. Svijet umjesto da na njih, te destruktivne, vrši pritisak, da ih se natjera na vladanje po evropskim standardima, našlo se, vidite, onih u svijetu koji i dalje uporno vrše pritisak na Hrvatsku, jer tobože postoji nekakva mogućnost da se situacija smiri ukoliko se pritišće Hrvatsku. A to su apsurd!

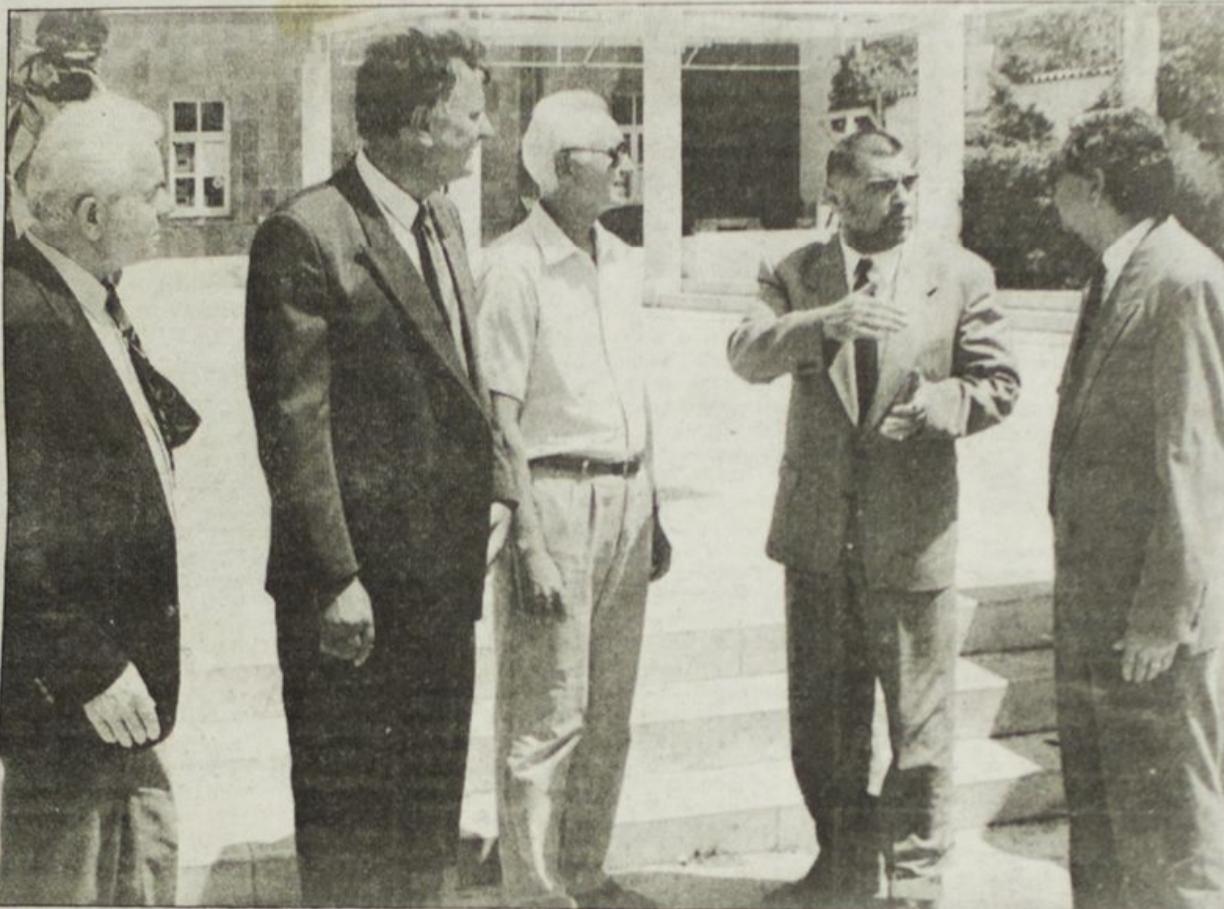
● Rekli ste da je Šibenik u izvjesnom smislu »talac ovih suludih mozgova«. Upravo na prostoru Županije šibenske i zadarsko-kninske, povrijeđena je, ako ne i prelomljena »kičma« Hrvatske. Kako sanirati ozljede?

— Moram prvo odati priznanje građanima Šibenika i Županije, a poštovanje onima koji su pali braneći Domovinu, te onima koji su ranjeni. Jer, da je Šibenik pao, ne znam da li bi se Hrvatska održala. Šibenik je bio ključna točka na koju su naši neprijatelji išli. Ali, zahvaljujući značajkoj i motiviranoj obuci, ljudi koji nisu bili vojnici po svojoj profesiji, grad je obranjen. Ali, obranjen je i Hrvatska time. Ono što sada moramo napraviti je dovesti do mira, svim sredstvima, te tako omogućiti Šibeniku i njegovim ljudima razvoj. To je sada naš glavni zadatok. Očito ne vrijedi samo čekati milost niti europskih niti svjetskih mehanizama. Mi moramo jednom dinamičnom politikom ići dalje. Otvarami prometnice, naftovode, dalekovode itd. Na taj način jednostavno natjerati one koji se protive ulasku hrvatskih institucija na čitav njezin prostor, da shvate nemirnost tog. Da shvate da je njihova sudbina ili živjeti u Hrvatskoj kao lojalni građani, ili napustiti tu Hrvatsku. Ali, razdvojiti Hrvatsku ne mogu.

Nitko ne smije trgovati Hrvatskom

● Potpisivanje sporazuma između kninskih Srba i predstavnika hrvatske Vlade, dan prije otvaranja Masleničkog mosta izazvao je u javnosti različite komentare i ocjene, pa i sumnje da je optet netko u »ime naroda« presudio na štetu Hrvatske. Molim Vas, komentirajte.

— Sigurno je u cijeloj ovoj situaciji samo jedno. To je da Hrvatska neće nikada trgovati niti jednim dijelom svojeg teritorija, ni sa kim. Mi možemo čuti svačije prijedloge, ali nećemo trgovati. Prema tome možemo samo voditi takvu politiku da uz što manje žrtava postignemo kontrolu nad čitavim svojim prostorom i da aktiviramo sve svoje resurse, da se okreнемo razvoju, miru i uopće onome zbog čega smo i stvarali državu. Znači, da zaštitimo svoje interese i da na svjetskim principima ulazimo u »utakmicu« s drugim narodima. Što se tiče ove konkretnе

akcije oko Maslenice i zrakoplovne luke u Zemuniku, sve to spada upravo u našu politiku dinamičnosti. Želimo svijetu reći da se ne mirimo niti ćemo se miriti s nikakvima crtama razdvajanja, niti s mišljenjima da Hrvatska ne može uspostaviti kontrolu na cijelokupnom državnom prostoru. To, ponavljam, moraju shvatiti i pobunjeni Srbi, a vodenjem ovakve politike i dinamike najprije rješavanja infrastrukturnih pitanja, shvatiti će to i svijet. Konkretno, u vezi s akcijom Maslenica, znam da postoje nesporazumi i kriva tumačenja. Ali, viđet će se na kraju da je to sve dio jednog mozaika, kojim dobivamo svijet na svoju stranu i da one »nevjerne Tome« koji su Hrvatskoj prišli kao jednoj od krivaca za sukobe, navedemo da shvate da je Hrvatska ta koja želi konstruktivni razvoj, želi da u toj uspostavi mira bude što manje žrtava. Hrvatska nije za ratnu opciju, ali će se koristiti svim sredstvima da hrvatski teritorij ostane netaknut.

● Poznato Vam je da je gotovo polovica površine naše Županije okupirana, iseljena i etnički potpuno istrebljena. Dobrim dijelom to područje je etnički očišćeno, iz gospodarskih i političkih razloga i prije nametnuto ga nam rata. Ima li Sabor, kao najviše

predstavničko tijelo u državi, makar globalni plan revitalizacije toga područja?

Prioritetni zadaci

— Bila je vodena jedna konzervativna politika koja nama nije odgovarala, koja nije odgovarala hrvatskom korpusu, pa smo se stoga prihvatali posla da stvorimo hrvatsku državu. Točno je da su ta područja etnički, iz političkih i ekonomskih razloga, čišćena i prije rata. Kada je riječ o revitalizaciji gospodarski i ratom uništenih krajeva, mi smo sada prikraćeni za određena sredstva koja bi svijet mogao kod nas aktivirati. Prikraćen stoga što smo zona rizika. Ali i ako slušate čelnike brojnih država, vode vlada, primjerice Clinton i ne znam koga sve ne, oni će vam uvijek reći da ako se bude mirnim putem rješavalo stanje u Hrvatskoj, ako se dode do uspostave mira, bit će i sredstava za obnovu. Prema tome, hrvatska država će sudjelovati i u obnavljanju ovih prostora Županije šibenske, te samog Šibenika, koji su razoreni. Obnavljat ćemo prostor koji kontroliramo, ali i onaj koji trenutno nije pod našom kontrolom. Vratiti ćemo prognanike, jer to nam je jedan od ciljeva naše politike. Smisao politike koju vodi-

mo je vratiti ih i omogućiti im, uz maksimalnu pomoć države, ali i pomoć međunarodnih institucija, ne samo da izgradimo i obnovimo, već da napravimo bolje nego što je bilo prije rata. To, ne samo da mi imamo u planu, nego ćemo mi to i napraviti.

Država mora funkcionalizirati

● Šibensko područje je u ovom ratu dodatno opterećeno i sa smještajem i brigom za oko 16.500 prognanika i izbjeglica. Dodamo li tome blokade, razaranja i gospodarski kolaps, slika u kakvom okruženju i okolnosti ma se ovde živi je potpunija. Ima li Sabor konkretno programe pomoći za ublažavanjem stanja za ovaj grad i gradove u sličnoj situaciji?

— Država Hrvatska ima velikih problema u osiguravanju sredstava za zbrinjavanje tolikog broja prognanika i izbjeglica. Praktično, možemo zanemariti ono što smo za prognanike dobili. Postoje međunarodne humanitarne organizacije koje daju pomoć u hranu, koja relativno dosta dobro funkcioniра. Međutim, nije tu samo pitanje hrane. Treba smjestiti ljudi, treba ih liječiti. Za liječenje nam, primjerice, ne daje nitko ništa. U tom smislu možemo napraviti onoliko s koliko sredstava ras-

polažemo. Istodobno moramo održati sve državne funkcije, moramo održati obranu, javni red i mir, moramo da tako kažem održati pravnu državu u kojoj su građani i kolektivnost zaštićeni. A zaštićeni mogu biti samo onda ukoliko država funkcioniira. Sredstava za sve potrebe nema dovoljno. Ali, ne slijedimo skrštenih ruku već aktiviramo sve pogone, poduzeća u mirnom ili relativno mirnim dijelovima Hrvatske. Ne možemo čekati kraj rata, već tamo gdje je objektivno moguće raditi kao da smo u najmirnijem dijelu Europe, kako bismo došli do sredstava. Jer, jedino tako možemo rješavati probleme ovde i u sličnim područjima. Planove je lako napraviti, ali nije ih u uvjek moguće realizirati. Jedan od planova je i stavljanje u funkciju dalekovađa koji su razrušeni. Dakako, uz međunarodnu asistenciju. Bez struje Dalmacija je i sada u jednom grču i u tome joj se mora maksimalno pomoći.

● Već duže vrijeme Šibenik, Biograd i Zadar traže »povlašten status« gradova i krajeva. Primjerice, oslobođadanje od plaćanja poreznih obvezica. Držite li da na to imaju pravo?

— Mislim da za to argumentacija postoji i nema nikakve potrebe da ju tu bilo šta dodajem. Teškoće ovog prostora su poznate a jedino im se može na jedan takav način i pomoći. Jer, sigurno je da nije isto raditi i privrediti u Zadru, Šibeniku ili Biogradu i u Čakovcu.

● Može li Sabor RH predložiti, sasvim konkretno, Vladi program kojim će sasvim konkretno biti rečeno koje su to i kakve povlastice ovih gradova i njihovog gospodarstva?

— Da, može. To mogu zastupnici upravo s tih prostora u Saboru potaknuti da Vlada riješi, da ona to aktualizira i operacionalizira.

● Mislite li da bi našli na području saborskih kolega u svojim zahtjevima i prijedlozima?

— Da, kako ne. Sigurno bi imali podršku.

● Kolovoz će proletjeti, isto kao i srpanj. Šibenčani ne očekuju brzi raspisati situacije, koja čini se zaštrava. Sto Sabor i Vlada kane učiniti na organiziranju najvitalnijih funkcija života u oblasti zdravstva i školstva? Poznato Vam je kako smo priveli krajnu prošlu školsku godinu. Sto našu djecu i mlađe čeka u rujnu na početak nove školske godine?

— Mislim da do mira može vrlo lako doći...

Svijet mora manifestirati svoju snagu

● Trajnog mira?

— Da, do trajnog mira! Sve ovisi o međunarodnim mehanizmima u UN i EZ. Zašto kažem da do mira lako može doći? Sve ovo što se i danas događa u Bosni i Hercegovini posljedica je srpske agresije. Srbi su se homogenizirali na pravu da otimaju tudi teritorij, kako u Hrvatskoj, tako i u Bosni. A sve za »veliku Srbiju«. Svijet se jednostavno mora držati svojih principa. Reći da se granice ne mogu mijenjati, a onaj tko se prihvatio rata mora biti kažnen. Ako svijet to provede efikasno, a to je moguće, on to mora manifestirati svojom snagom. I to tako da stave svoje snage, manifestirajući odlučnost međunarodne zajednice, na granicu između Hrvatske i Srbije, te na granicu između Srbije i Bosne i Hercegovine. Time prestaje homogenizacija Srba, jer shvaćaju da velike Srbije neće biti. Drugo, što je vrlo bitno, prestaje logistička podrška iz Srbije pobunjenicima i srpskoj armiji u Bosni i Hrvatskoj. Ta da bi za nekoliko dana rat bio gotov. Počet će tada pregovori i rat je gotov... Znači, sve ovisi o međunarodnoj zajednici. Političkim sredstvima treba djelovati da međunarodni mehanizmi upravo to provedu. U tom smislu i cilju radi upravo i hrvatska diplomacija. Ako se prihvate sugestije naše diplomacije, imali bismo do jeseni završen taj dio naših patnji, završio bi rat. Onda bismo mogli okrenuti svim našim mirnodopskim problemima.

● U tom slučaju i šibenska djeca bi mogla mirno u školu?

— Da.

PAKAO, SPORAZUM I MOST

U ŽARIŠTU

Petak, 16. srpnja 1993.

— Gospa od Karmena

Deset ognjeva na grad i sedam na Vodice. Najveći dio grada je u prašini i dimu, 8 sati i 30 minuta, grad je živio punim intenzitetom. Iznenadni, podmukli napad — slike zaprepaštenih ljudi, ruševine, dim se nije slezao, svatko traži svoga bližnjega — je li živ...

Neki čudni, neshvatljivi priзорi, ulica zatrpana kamenjem porušenih stoljetnih zdanja, neshvatljivo, na istom mjestu rade radnje, frizerke upravo prave frizure zatečenim mušterijama, a trgovci nijemo gledaju kroz otvorena vrata, u blizini ljudi zatečeni, skamenjeni ispijaju narucena pića.

Ove ljude ništa više ne može zaplašiti, pokoriti, uništiti.

Zanimljivo, nitko ne očajava, svu su uvjereni u jedno — neprijatelja se može samo pobijediti, svu vape za odlučnom akcijom oslobađanja okupiranih područja s kojih nas tuku zločinci.

Još nisu slegnuti dojmovi, informacije o stradalim se očekuju sa zebnjom. I uskoro vijesti, dvojica mrtvih, troje ranjenih, ogromna materijalna šteta — ponovno je Krešimir grad platio ceh za svoju hrabrost i položio žrtve na oltar domovine.

Ako je zločincima bio cilj ovim napadima slijomi moral, sijati defetizam i očaj, varaju se, postiću suprotan učinak, čak i kod onih najmiroljubivijih bude nesalomljivu želju za oslobođe-

ljenosti na obali, noć iza blagdana Gospe od Karmena donosi zagušljivi smrad paljevine, nove detonacije i vijesti o bezdušnosti kreatora svjetske politike, koji nikada neće razumjeti koliko nepravde i zločina nosi u sebi ova noć u zaledu Šibenika.

Sarkastično zvuči stav Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda da Hrvatska odgodi najavljeni puštanje u promet Masleničkog mosta i aerodroma u Zemunu.

Ovdje ne vrijedi ona „Opština im Gospode jer ne znaju što čine“.

Istodobno dok odjekuju eksplozije Radio-Knina prenosi poruke predsjednika vlade tamošnje paradržave. Oni tobože razumiju nevolje hrvatske države, potrebu povezivanja sjeverne i južne Hrvatske. Nemaju ništa protiv da se premosti Maslenica ali pod mnoštvom njihovih uvjeta. Ti su uvjeti sročeni tako da znače praktično priznanje tzv. republike srpske krajine i to u onim granicama koje su kao maksimalne dosegli u jesen 1991. dok je još bivša jugoslovenska bila u punoj snazi.

To bi uključivalo i povlačenje naših snaga sa svih područja koje oni

ljepote na obali, noć iza blagdana Gospe od Karmena donosi zagušljivi smrad paljevine, nove detonacije i vijesti o bezdušnosti kreatora svjetske politike, koji nikada neće razumjeti koliko nepravde i zločina nosi u sebi ova noć u zaledu Šibenika.

Intervencija je bila djeletovana, predvećerje donosi mir — je li sam prividan?

Strašne vijesti stižu iz Knina. Najavljaju služenje mise u spomen 40. obljetnice smrti zloglasnog četničkog vožda iz II. svjetskog rata Draže Mihailovića. Njihovi diverzanti su se malko prokupali na vodičkoj plaži i u povratku onako usput likvidirali grupu naših specijalaca. U tim se vijestima u isto vrijeme silno prijeti Hrvatskoj i izljeva mirovorstvo. Posebno se ističe diplomatski uspjeh potpisanim sporazumom s „drugom stranom“.

Ako dode do uspješnog otvaranja Maslenice i Zemunika sasvim sigurno će to pripisati kao zaslugu svom mirovorstvu i dakako izraziti još jednu prijetnju ponovo „drugoj strani“ ukočko se „hitno ne povuče s okupiranim poodručja“.

Naprosto nije moguće shvatiti kako tako brzo nove, nadolazeće informacije potiru i jučerašnje, bez obzira na to kako i koliko one u našim dušama, mozgovima i pamćenju bile urezane. Je li to uopće potiskivanje ili jednostavno redanje dogadaja u našoj svijesti kao na filmskoj vrpci? Bit će da je točno ovo drugo. Nije moguće tako brzo (niti uopće) izbrisati one prizore, žrtve i stradanja našeg grada što se zbiše u petak. Subota je donijela famozni sporazum koji je poput groma, ali samo taj dan ispunjava našu pozornost, razapinjući nam rasploženja od rezignacije i razočaranja do ushićenosti i spoznaje da i mi jedanput već moramo shvatiti da se u diplomaciji mora pisati, potpisivati i deklarirati ono što drugi od nas žele i očekuju, a nikako ono što istinski želimo i čemu težimo.

Što li će donijeti sutrašnji dan? Temperatura raste, približava li se dan „D“ ili će sve skupa biti po tko zna koji put odgodeno? Pred ponoć detonacije postaju rjeđe, zrikavci poput nebeskog orkestra sve više ispunjavaju prostor iznad Skradina, Krke, Zagore... Ranjeni grad je u snu.

Subota, 17. srpnja 1993.

Silan obrat! Prve jutarnje vijesti najavljaju miran rasplet događaj? Sporazum je potpisani. Je li kocka bačena? Ministar je Mudrinić stavio svoj potpis na spomenuti sporazum. Nakon drame jučerašnjeg dana i večeri nevjerojatnim se čine odredbe tog sporazuma. Srpska će strana uspostaviti ponovo kontrolu (policijsku?) u tri srpska sela nadomak Zadru, Maslenica, zrakoplovna baza Zemunik i Peruča bit će pod kontrolom mirovih snaga!... I sve to mora biti realizirano do posljednjeg dana ovoga mjeseca.

Što li je sa brojnim hrvatskim selima, gradovima, koji su pod okupacijom, povratkom prognačnog pučanstva iz njih — u ovom sporazu se ništa ne govori? Je li to „time aut“ u kojem će se realizirati Maslenica i Zemunik a potom po strom, a to znači rat, nove žrtve... ili možda početak mirnog rasplata krize? Političari ne bi bili ono što jesu kad se ne bi zaklinjali u ovo drugo. Argumente za ono prvo slušamo nadomak same crte bojišnice kroz silne eksplozije i detonacije, šištanje granata para nebo iznad Zagore.

Na kraju dana detonacije postaju sve dublje i jače, noćni mir nadomak bojišnice ističe svaki pucanj kao vapaj pobunjene zemlje po kojoj još ujvek razbojnici igraju svoje zločinacko kolo, samo ih u rjetkim intervalima zamijene zrikavci poput nebeskih glasova mira. Zar su baš ovaj komadić „balot-zemaljske, začudujuće lijep i gostoljubiv, morali pohoditi razbojnici? Umjesto huka raskošne Krke, mirisa zrelog petropoljskog žita i buke hodočasnika

u miru liječi jučerašnje rane. Izdaleka se oglašavaju naši topovi što bi trebalo značiti da su četnici ponovo prevršili svaku mjeru.

Intervencija je bila djelelevana, predvećerje donosi mir — je li sam prividan?

Strašne vijesti stižu iz Knina. Najavljaju služenje mise u spomen 40. obljetnice smrti zloglasnog četničkog vožda iz II. svjetskog rata Draže Mihailovića. Njihovi diverzanti su se malko prokupali na vodičkoj plaži i u povratku onako usput likvidirali grupu naših specijalaca. U tim se vijestima u isto vrijeme silno prijeti Hrvatskoj i izljeva mirovorstvo. Posebno se ističe diplomatski uspjeh potpisanim sporazumom s „drugom stranom“.

Ako dode do uspješnog otvaranja Maslenice i Zemunika sasvim sigurno će to pripisati kao zaslugu svom mirovorstvu i dakako izraziti još jednu prijetnju ponovo „drugoj strani“ ukočko se „hitno ne povuče s okupiranim poodručja“.

Naprosto nije moguće shvatiti kako tako brzo nove, nadolazeće informacije potiru i jučerašnje, bez obzira na to kako i koliko one u našim dušama, mozgovima i pamćenju bile urezane. Je li to uopće potiskivanje ili jednostavno redanje dogadaja u našoj svijesti kao na filmskoj vrpci? Bit će da je točno ovo drugo. Nije moguće tako brzo (niti uopće) izbrisati one prizore, žrtve i stradanja našeg grada što se zbiše u petak. Subota je donijela famozni sporazum koji je poput groma, ali samo taj dan ispunjava našu pozornost, razapinjući nam rasploženja od rezignacije i razočaranja do ushićenosti i spoznaje da i mi jedanput već moramo shvatiti da se u diplomaciji mora pisati, potpisivati i deklarirati ono što drugi od nas žele i očekuju, a nikako ono što istinski želimo i čemu težimo.

Što li će donijeti sutrašnji dan? Temperatura raste, približava li se dan „D“ ili će sve skupa biti po tko zna koji put odgodeno? Pred ponoć detonacije postaju rjeđe, zrikavci poput nebeskog orkestra sve više ispunjavaju prostor iznad Skradina, Krke, Zagore... Ranjeni grad je u snu.

potpisani, deklarirani, znani i neznani sporazumi o prekidima vatre, povlačenju, navlačenju i zavlacenju (kako druga strana običava reći) oružanih snaga.

Ako bi jednoga dana, kada sve ovo prode, u ruke nekog znatiželnog povjesničara došpeli svi ovi potpisani papiri o miru i prekidima vatre, a da nije sam proživio strahote naše realnosti, zabilježio bi ovo vrijeme vjerojatno kao najveći izraz mirovorstva i uzajamnog uvažavanja na ovim prostorima od kad postoje.

Iako je ovaj dan službeno ocijenjen kao relativno miran dan, on je on neobično guste i postojane stupove dima, koji su se osobito dobro mogli vidjeti s Midenog brda, gledajući na sjeverozapad gdje u ovim srpanjskim danima zalazi sunce.

Noć je donijela gorčinu od potpisivanja „sporazuma“, jezivu zategnutost stanja na bojišnicu i veliko pitanje što će biti sutra?

Nedjelja, 18. srpnja 1993.

Osvanuo je konačno i dan „D“.

Što li će donijeti, nastavak i eskalacija rata do neslućenih razmjera ili mirno puštanje u promet pontonskog mosta u Novigradskom ždrilu i zračne luke u Zemunu? Nad ovim pitanjima nismo streplili samo mi nego i svjet. Vidljivo i čujno je to bilo po pripričenjima, informacijama i komentariima iz najrasprostranjenijih i najuglednijih svjetskih medija. Ni su oni toliko uznenireni da is-

Bilo kako bilo, predsjednikovo obećanje je ispunjeno, a da je bilo bez odredbi i uvjeta (makar i formalnog potpisa na famozni sporazum) bilo bi kudikamo bolje. Ovako, učinili smo to na „kredit“ pa se možemo nadati da kamate neće biti pogubne

u tзв. SRJ jedva doseže 15 DEM. I tako visoki dužnosnici kao što su srbo-generalni „rade“ za 30 DEM. Otkupna cijena pšenice pada na pet pfeniga po kilogramu, a bukovacki stočari mogu prodati kilogram janjetine za svega 1/2 DEM... I najzajnovitija „obavijest“ narodu krajine da će od sada uživati blagodati električne samo nedjeljom od 19.30 do 22.30 sati!

Plaća i pomoći ponostaje a živjeti ili barem preživjeti se mora. Preživjeti? Do kada? Kakva je perspektiva? Na ova pitanja se može naći poneki pravi odgovor iz usta onih koji su nedavno uspjeli pobjeći otamo pa i iz neslužbenih vijesti da čak i neki (ugledni krajnici) bivaju videni „na drugoj strani“.

I na koncu jedino što se ovog toliko očekivanog dana zaista i dogodilo jest činjenica da je predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman u popodnevnim satima najprije simbolično pustio u promet zrakoplovnu bazu u Zemunu, a potom i famozni (za svjet) pontonski most u Novigradskom ždrilu, pred očima naše i svjetske javnosti i u nazočnosti brojnih dužnosnika i novinara.

Prosudbe i odjeci ovoga događaja krajine su razvučeni — od nacionalnog ushićenja i izjave o povijesnom koraku do ogorčenja i defetizma zbog prijetanja na ponuđeni sporazum, koji govori o povlačenju naših snaga i dolasku srpske policije na već oslobođenu području. I jedno i drugo je na činjenicama zasnovano, ali uz napomenu da je most i aerodrom stvarnost, a što će biti sa sporazumom — vidjet ćemo. Uostalom zar se nakon Masleničke operacije u siječnju i sam Arkan nije zaklinjao pred Kninjanima da će nekoliko dana užeti kraći odmor u Zadru?

Dakle, njihov „D“ je ponovo, po tko zna koji put pomaknut — odgodjen.

Osim toga nisu zanemarive informacije što stižu iz Knina i Beograda, a tiču se svakodnevнog života, bolje rečeno tamošnjeg stupnja blagostanja. Vrijednost njemačke marke dnevno raste i po više od milijun dinara. Prosječna plaća

Ivan BURIC
(Snimio: V. POLIĆ)

DRNIŠANI U IZGNANSTVU NA PRIVREMENIM RADnim MJESTIMA

UZ RAD - LAKŠE JE ČEKATI NA POVRATAK!

N a širem području Splita svoj privremeni smještaj našlo je oko osam tisuća prognanika s područja drniškog kraja koji se nalazi pod srpskom okupacijom. Najveći broj njih je smješten u hotelima i drugim prihvatilištima, a jedan broj je privremeno zbrinut kod rodbine ili u stanovima koje im je netko ustupio na korištenje.

Jedan broj drniških prognanika, onih što su i prije okupacije i pada Drniša radili u poduzećima ili ustanovama koje nisu bile isključivo drniške, već im je matično sjedište bilo u nekom od drugih gradova, uključeni su s vremenom u rad. Tako je primjerice s djelatnicima drniške ispostave "Splitske banke" DD, koji rade i danas u Splitu i imaju poseban prostor i ispostavu koja i dalje pruža usluge drniškim korisnicima. Tako je i s drniškom ispostavom Zavoda za zaštitljivanje koja inače pripada Šibenskoj ispostavi. Ili, s djelatnicima bivšeg općinskog suda Drniš. Kako su velika splitska poduzeća, kao što je bivši "Meopromet", danas "Salonacop", te "Dalmacijavino" imala svoje pogone i poduzeća u Drnišu, prihvatali su drniške radnike, premda su u ratnim okolnostima privredovanja i u vrijeme prestrukture gospodarstva i sami imali i još uvijek imaju podosta problema.

Važno je da se radi i "priživi"!

Posjetili smo prošlog tjedna splitsku tvrtku "Dalmacijavino" s namjerom da pronađemo Drnišane koji tamo rade već drugu godinu. Nalazimo njih desetak u prvoj smjeni, u "Dalmacijavini" u trajektnoj luci. Ima ih koji rade i na drugim lokacija. Tako Šime Bojić, prognanik iz Ružića koji u "Dalmacijavini" radi dvadeset godina danas radi u pogonu na Stinici na pakiraju bezalkoholnih pića. U Drnišu je radio u tvornici kvasine. Odnosom splitskih radnika, koje je zatekao u pogonu u koji je kao radnik-prognanik uključen, zadovoljan je i kaže "Ne mogu reći ni riječi protiv. Dobro su me prihvatali i zadovoljni sam".

Splitsko "Dalmacijavino" danas broji oko tisuću radnika, a među njima je šezdeset Drnišana. I Mara je Jukić, iz Čavoglava do 17. rujna 1991. godine kada je Drniš okupiran, radila u tamošnjoj tvornici kvasine deset godina. Danas, nakon dugog čekanja dva mjeseca radi u skladištu "Dalmacijavino" u Splitu u skladištu kartonske ambalaže. Svoj privremeni dom je našla u jednom od splitskih hotela. Muž radi u splitskoj "Prehrani". Sin joj je u hrvatskim postrojbama na Miljevcima i za njega se najviše brine. Reći će nam da joj je ovdje dobro, da je zadovoljnija od kako radi, jer najteže su joj dani koje je provodila u hotelu. "Sve je dobro, samo da se preživi. Odem u Čavoglave ponakad i teško mi je. I strah me, jer uvik pucaju... Živjeti se mora", govori suzni očiju, a na izrazu li-

Milanka Pranić, koja je u Drnišu radi u tvornici kvasine, od siječnja 1992. godine radi u matičnoj kući "Dalmacijavino" kao skladista ambalaže. Zadovoljna je odnosom splitskih kolega, ali ipak nestriživo očekuje povratak u rodni grad. "Nisam izgubila vjeru i nadu, mada mi se ponekad učini stanje bezizlaznim", kaže

ca joj se vidi da je i tog trenutka bila na Miljevcima, negdje uz srušnu.

Od traktorista do stolar!

U građevinskoj grupi šef je Ratimir Borić, nailazimo na više bivših drniških radnika "Dalmacijavina". Svoje stare, višegodišnje poslove, zamjenili su novim zanatima.

"U mojoj grupi je osam Drnišana i mogu vam reći sve

Mate Slipčević iz Parčića počeo je, nakon što je bio u postrojbama HV, a potom na liječenju, prije desetak dana raditi u "Dalmacijavini". O sudbinu majke koja je ostala u okupiranom Parčiću ne zna ništa. Stižu različite nepotvrđene informacije. On se ipak nuda da će ju naći živu...

najbolje o njima. Ali, svakako moram ovom prilikom naglasiti i monstruoznost matične kuće "Dalmacijavina" Split, što su u početku brojne Drnišane poslali na čekanje, a primali druge u radni odnos. Tako su Drnišani doživjeli još jedno progostvo. Ovoga puta radno, oštros i ljutito je govorio Borić. I drniški radnici su zadovoljni svojim šefom i ne skrivaju da upravo zahvaljujući njemu za njih barem za sada, "čekanja" nema. U građevinskoj grupi g. Borića, koja trenutno radi sve poslove na preuređenju prodavaonica "Dalmacijavina" koje će, kako nam kaže postati diskontne, osim građevinskih, piturskih i drugih poslova, bave se i poslovima na uređenju interijera. "Sve je u vlastitoj režiji", kaže. Zatekli smo ih na stolarskim poslovima, kako rade police, stolove i slično. Tu radi Mirko Mihalević iz Badnja, koji je 24 godine u ovoj kući. Prognanik je iz Badnja i privremeni smještaj je našao pod istim krovom s braćom koji je i prije živio u Splitu. Slavko Jukić iz Čavoglava nakon jedne i pol godine boravljena u postrojbama HV u rodnom mjestu, došao je raditi poslove koje nikada nije u životu nije radio. Traktorist je po zanimanju, ali je — premda je jedini imao "crno na bijelo", kako ka-

Dr. Omerka Mikulandra i sestra Marija Čupić na svojem privremenom radnom mjestu

Poslove u vinogradima zamjenili su poslovima od pitura do stolara. Osam Drnišana u građevinskoj grupi rade sve što im se naloži. Trenutno rade na uređenju "interijera" prodavaonica "Dalmacijavina"

že, s mjesto traktorista u vinogradima poslan za običnog radnika, dok je bio u Drnišu. Stoga i danas ne skriva ljuntru zbog te nepravde, prema nekim iz rukovodstva drniškog "Dalmacijavina". Trenutnim poslom je zadovoljan i Ante Pastulović, iz kojeg je dvadeset godina radnog staža u vinogradima Petrova polja. Kao prognanik iz drniškog kraja, s obitelji je smješten u radničkom konačištu u Brdimu.

Raditi ovdje je nužno zlo!

Prije okupacije i pada Drniša, drniški je pogon "Dalmacijavina" imao tvornicu kvasine koja je počela raditi 1984. godine i tržištu je godišnje daval 50 do 60 tona vinske kvasine. U pogonu "Vinarija" preradivalo se od osamdeset do devedeset vagona grožda. Postojaо je i pogon "Vinograd" u kojem se obradivalo oko 200 hektara kvalitetnog sortnog grožda. Proizvodilo se tu i zaštićena vina među kojima "Debit" i "Merlot", te "Croatina", a u pripremi je bilo još jedno zaštićeno vino "Rokacitelji". Postojali su i planovi daljnog razvoja, među kojima i mariniranje povrća. "Vinarija" se bavila i otkupom grožda, a imala je i druge planove. Na

dan, kada su se prognani Drnišani smjestili u nove, privremene domove, "Dalmacijavino" je ostalo na 60 stalno zaposlenih u Drnišu. Šest ih je od toga smješteno na Šibenskom području i oni su, iz objektivnih razloga, na čekanju. Ostali su na području Splita, od "Medene" do "Lava", i uključeni su u rad u matičnoj kući "Dalmacijavino" Split. Dvadeset ih je u postrojbama Hrvatske vojske, nekoliko ko žena je na osobno traženje na čekanju, a ostali su tu, na novim radnim mjestima. Zadovoljni su, kako tko! Ali, svaki će od njih reći da je prognanički život lakše podnosiću ukoliko se radi. Ne bez razloga, jer čovjek se osjeća vrednijim i ne više onog "drugog reda", prognaničkog.

Vrijeme čekanja na povratak tako brže prolazi. No, ta tema je i na radnom mjestu nezaboravana i nezaobilazna. I nas će neki od njih upitati "Što vi kažete, kad ćemo u Drniš?" premda znaju da odgovor na to ne možemo dati. Dnevna zbiravanja budno prate. Radio prijemnika je i u kancelarijama i u pogoni. Tog dana su srpski pobunjenici ponovno raketirali Šibenik, a na drniškom području je gorjelo.

Katarina RUDAN
(Snimio: Vilson POLIĆ)

Oko trideset posto Drnišana smještenih u hotelu "Zagreb" svoje obroke, s kojima su uglavnom zadovoljni, odnose u sobe. Nema gužve, galame ili nereda. Sve je već uobičajeno i ide "po planu"

LIJEČNIČKE USLUGE PRUŽAJU SVIMA

Hotel "Zagreb" u Duiševu, jedan je od najčistijih i najbolje očuvanih hotela u kojem su smješteni prognanici i izbjeglice, a mi smo ih da sada imali priliku posjetiti. Kako u tom hotelskom naselju ima devedeset posto Drnišana, što je oko tisuću, oni će nam reći da su se od prvih dana dolaska ovamo organizirali i nisu dozvolili niti uništavanje niti zapuštanje hotelske zgrade niti okoliša. Od prvih dana su radili dragovoljno, a to čine i danas neovisno o radnoj obvezi.

Od kraja rujna 1991. u hotelu "Zagreb", u dosta pristojnom prostoru hotelske kancelarije koja je ispraznjena, uredena je ambulanta. U ambulantu smo zatekli specijalista medicine rada dr. Omerku Mikulandru, koja od prvih dana tu radi. Odnesavno u jednoj od smjena radi i dr. Marija Skelin-Čupić. Od dr. O. Mikulandru i sestara Marije i Lorene, dozajemo da je tu organizirana liječnička briga za prognanike i izbjeglice koji su smješteni u hotelu. Ali, da dr. Mikulandru dolaze i njezini ostali pacijenti iz Drniša. Oni koje je liječila i prije, a sada su smješteni na splitskom području. Dr. Mikulandru će reći da, nažalost, ima dosta bolesnih i onih što su zbog bolesti, među kojima je i karcinom, morali na operacije. Liječe se u splitskim medicinskim centrima i suradnja je, rekoše nam, posebno sa KBC Split, te Hitnom službom, kako dobra. Sve su one i oni radnici Doma zdravlja Drniš, pa sve što im je potrebno za rad osiguravaju preko ove ustanove. Uvijek "pri ruci" imaju i lijekove iz donacije, koje daju pacijentima kako ovi ne bi morali lutati po Splitu s receptima i tražiti lijekove. Radi se u dvije smjene. Dnevno, primjerice u jutarnjoj smjeni imaju do 40 pacijenata. Kako je u hotelu veliki broj djece, a organiziran je tu rad i predškolske ustanove u kojima rade drniški djelatnici, i dječa su česti pacijenti u ovoj ambulanti.

Nakon rada od 8 do 14 sati u ambulantni, dr. Mikulandru obilazi svoje pacijente po sobama. One kojima je ustanovila dijagnozu, preporučila terapiju ili one koji su se nakon operativnog zahvata vratili u hotelsku sobu. Umnogome im pomažu i s njima suraduju drniški specijalisti u oblasti medicine koji su već godinama zaposleni po splitskim medicinskim ustanovama. Lorena Paulinović, Zubni tehničar kaže da se ovako ne mogu povahiliti kada je riječ o stomatološkoj djelatnosti. Nisu našli na razumijevanje i suradnju splitskih kolega, pa danas njih četiri prognanice koje su smještene na tom području ne rade svoj posao.

Zahvaljujući dobroj organizaciji i suradnji drniških prognanika i uprave hotela, od prvih dana ovde sve "štima". Nema rušenja, uništavanja, nema neuredenog okoliša, nema galame, problema. Drnišani su na to ponosni jer "obično se govor i piše da prognanici uništavaju sve. Ovdje se možete uvjeriti u suprotno", kaže nam sestra Slavica Sunara. U pravu je, u to smo se i uvjerili. K.R.

JOŠ JEDN UDAR SRBI TRAG ŠIBEN PER

Ostaci tijela poginulog Emila Lušića nijemo njegovi kolege i šibenski pogrebnici iznose s mesta nesreće

Dim i prašina nakon pada "ognja" nisu se niti slegli ali ruševine se odmah čiste

Prodavačica Gorana Tolj pokazujući dio rakete koji je uletio u prodavaoniku — teško još može povjerovati da je prošla bez ogrebotine

Jedan od "objektivnih promatrača" šibenske nesreće

Promatrači UN sve uredno bilježe ali ne poduzimaju ništa kako bi se napadi sprječili

Sam Bog nas je i ovaj put vali su brojni Šibenčani petka nakon što se demontaža tipa "oganj", iznenada, u 8:15 sati, na sam centar grada. Senčenici dali ostatke raketa zabijenjene ve, dim, kamenje po ulicama i ... Kako je moguće da smo preli? U napada mnogi su Šibenčani ugi su na svojim radnim mjestima ispijali prvu jutarnju kavu. Izbog jutra, zaboravljajući da je bio u općom opasnosti. Zbog tog je Bogu što su se spasili. Jer su se prometne ulice, zarivale su u zgrade u kojima su ljudi bili ne sluteći što će se dogoditi u vremenu spasu, da ih rakete mimoši. Lušić i Nikola Živković, načelnici agresije u Šibeniku. Njih se zarila u jednu od kancelarija, kao da je na sebi nosio ime! Emil je samo desetak metara svojim kolegama sjedio u tem redovitu jutarnju kavu. Ne uspio i zamolio ga da mu izda ce doklade. Smrt ih je zajedno zatekla u kafiji. Emil je preminuo od ranjene, Nikola je izdahnuo u Ostatku njima učvlijene udovice su stradanje i ostali Šibenčani koji su jedino ravno susreli s činjenicom: vještina života u Šibeniku, minuta smog da se stalno kreću tankom iz vota i smrти ...

Frizerke u frizerskom su pro u "Šibenkinu" prodavaonici učili u blizini mesta gdje je sudar kama drže ostatke rakete hove radnje. Imaju isti uspon, govore isto — ovo je strast, smo ostali živi. Čuli smo saznanje vjerojatnije od onih raketa, ko sekundi prije, nismo znali da ova je doletjela ovdje iznad nas. Za mislio gotov sam ...

U dvorištu zgrade u kojoj radala Lušić i Nikola Živković, načelnici prašnjavih, krvavih ruku koje su od njih je pokojni Emil izuzeo. Cekaju se pogrebni i politički posjeti na mjesto dogadaja. U dolasku i EZ promatrači. Bolje da novim Šibenčanima samo srušiti u grlu.

"Što će nam oni, zar imaju našu tragediju i ništa ne mogu da se stvari? Kako više imaju obraza da se godila raketa. Neki od ljudi koji su se oko mesta na kome je raketom

N RAKETNI
NA ŠIBENIK

TRAGIČNI ŠIBENSKI ŠAK

Pripremili:
D. FERIĆ
Foto:
S. FERIĆ
(Vecernji list)

Dok rakete ranjavaju tkivo grada Šibenčani postaju sve potišteniji ali i razjarenni

Nakon napada na grad za pripadnike civilne zaštite bilo je puno posla

Jedna od raketa usmrtila je na radnom mjestu Emila Lušića

Igrom slučaja i ovaj napušteni psić izvukao je živu glavu ispod ruševina

Jedno od mješta na koje su padale rakete — automobili su uništeni, zgrada je srušena ali žrtava na sreću nije bilo

pasio — uzviki tog tragičnog razornih raket na 29 minuta srušenice su gledalivine i pitali se smeli? U vrijeme na ulici, mnogi ili u kafićima tihog ljetnog dana još uvijek pod zahvala samo se na padale na rušilačko tijelo normalno radili, sreću da se nisu imali Emil je žrtve srpske tla raketa koja u centru grada pravo njihovo tona prije toga sa kafiću, uz usput prišao dokumente. dovoj kancelariji mjestu događaci. Ostale su za m, shrvani koj jednom iz svaka minuta snog življenu, om između životnih prodavatelja u brijačni udarila u rušilački ujeti u njih pogled i svravo je čudo što detonacije, najsu pale nekoliko niti sakriti nas. Zagljušio sekundu po

stradali Emil Nekoliko ljudi stope. Jednom do na rukama! koji vrlo brzo dolaze i UN loši jer prisutne većali gorčinu

dosta gledati da je spriječe. pita se jedna koju je po su se okupili okosila dva živ

Najnoviji napad na Šibenik posebno zbog svoje tragične bilance ponovno nas je podsjetio na svu težinu vremena u kojem živimo. Pоказalo se da znak opće opasnosti koji je na snazi već pedesetak dana nije samo forma već nešto što se mora uvažavati i poštovati bez obzira na tijedne relativnog mira, jer do sada je to bezbroj puta potvrđeno, svaki svoj neuspjeh na fronti Srbi vraćaju napadima na civilne ciljeve birajući vrijeme kada bi mogli izazvati najviše žrtava.

Tog istog dana kada su dva civila u Šibeniku poginula i kada su na gradskom tkivu nastale nove rane potpisani je sporazum s lokalnim Srbima, kako im u posljednje vrijeme temeljno kao da nam umjesto granata šalju humanitarne posiljke. Hoće li to konačno obustaviti zločinačke napade na Šibenik, Biograd, Zadar, poput ovoga koji nas je potresao u petak ujutro. Malo tko u to vjeruje. A ako sporazum i donese kakvo-takvo smirenje to više ništa ne znači svima onima koji su poput Emila i Nikole naprasno prestali živjeti, na svom radnom mjestu, u rovu, na ulici. Niti njima, niti njihovim obiteljima ...

25. SRPNJA

SVETI JAKOV

Značajan je u apostolskom zboru, u životu Prve crkve, u pobožnosti srednjega vijeka...

25. srpnja Crkva slavi blagdan sv. Jakova. Za svakog sveca se može reći da je originalno življeno evanđelje. To pravilo važi i za Jakova, koji je original u punom smislu riječi. Bez njega bili bi siromašniji Crkva, svijet i umjetnost.

I. BIO JE ISTAKNUT U APOSTOLSKOM ZBORU. Skupa s Petrom i bratom Ivanom pripadao je »povlaštenoj troci» što je pratila Krista u posebno važnim zgodama (uskrsenje Jairove kćeri, preobraženje, smrtna tjeskoba u Gatsmaniju).

Krivo bi bilo pomisliti da se Jakov svet rodio. Evanđelje jasno donosi i drugu stranu njegova karaktera, bio je žestoke naravi. Sam Gospodin njega i brata mu Ivana nazvao je »Sinovima groma». Obojica su — barem u početku — previše ovozemo shvaćali Kristovo kraljevstvo u kojem su sebi željeli osigurati prva mesta. Ipak, u druženju s Kristom Jakov polako postaje sve sličniji svom Učitelju.

II. NEZAobilazna je njegova uloga u životu prve crkve. On je prvi od apostola podnio mučeništvo. To je još više izdiglo njegov ugled. Od najranijih vremena Crkva je u svakom mučeniku prepoznavala Kristova druga. Ako se to pravilo primjenjivalo na svakog mučenika, koliko je više opravljano za onoga koji je već za života uživao Kristovo povjerenje?

O važnosti njegova kulta u prvoj zajednici vjernika na svoj način svjedoče i apokrifni. To su spisi koji obraduju iste teme kao i Biblija, ali ih Crkva ne priznaje za svete knjige. Za razliku od Biblije apokrifni prvenstveno nastoje udovoljiti značiteljima svojih čitatelja. Puni su fantazije, navode neverjatna čudesna i »znaju sve«. Za naše razmišljanje — barem u ovom času — nije toliko važno koliko su vjerodostojni podaci što ih oni donose. Mi želimo naglasiti kako oni pružaju jasni dokaz o proširenosti kulta sv. Jakova u prvim stoljećima kršćanstva. Spomenut ćemo samo neke.

1. Jakovljevo protoevangelje. Pisano je između 150. i 175. godine. U želji da njegovo djelo dobije što veći odjek, nepoznati pisac ga pripisuje sv. Jakovu. Nije to učinjeno bez razloga. Spis navodi mnoge pojedinosti iz Isu-

sova djetinjstva pa je pisac smatrao da će to biti najbolje primjeno, ako se reče da to iznosi Jakov — »brat Gospodinov«.

2. Tomino evandelje. Pisano je sredinom II. stoljeća i veoma je originalno. Uopće ne iznosi događaje iz Isusova života, nego sadrži 114 mudrih izreka i uputa što ih je Isus dao učenicima. Prema tim uputama Tomi se povjeravaju posebne tajne a Jakovu se stavlja u zadatku da okuplja i predvodi zajednicu vjernika. Jakovu se daje naziv Pravednik. Mi danas teško možemo dokučiti važnost tog naslova izrečenog na biblijskoj pozadini.

3. Apokrifne apokalipse (otkrivenja) žele zadovoljiti značiteljima o budućim događajima. Te knjige na svoj način uvisuju Jakova kojemu je Bog objavio što se ima dogoditi.

Povjesničari i arheolozi dugo vremena držali su se rezervirano i nepovjerljivo kad se govorilo o grobu sv. Jakova u Composteli, jer se u nedostaku drugih dokaza oslanjalo na tradiciju. Prosvjetiteljstvo i racionalizam unose kritični duh pa hodočašća počinju slabiti. Sedamdesetih godina prošloga stoljeća prigodom radova na obnovi bazilike sv. Jakova nadbiskup Compostele, kardinal Paya, odlučio je istražiti mjesto na kojem je prema predaji grob sv. Jakova i njegovih učenika Atanazija i Teodora. I zaista na tom mjestu 29. siječnja 1879. otkiven je grob sa tri muška kostura... Novija istraživanja (1956-1960.) otvila su grob biskupa Teodomira (do tada su ga mnogi smatrali legendarnom ličnošću) koji je u IX. stoljeću otkrio grob sv. Jakova. Te su činjenice pridonijele rehabilitaciji svetišta i porastu hodočašća.

J. CHÉLINI, Les chemins de Dieu, Hachette 1982, 377.

III. JAKOV JE VAŽAN U POBOŽNOSTI SREDNJEGA VIJEKA. U IX. st. pronio se glas da je otkriven njegov grob u Composteli (sjeverozapadna Španjolska). Tadašnji čovjek nije se mučio pitanjima kako je Jakov mogao biti pokopan u Španjolskoj, kad se zna da je pogubljen u Jeruzalemu malo nakon Kristove smrti (44. g.). O prijenosu njegova tijela uskoro su nastale brojne legende koje su — u duhu onoga vremena — bile iskićene čudesima. Suvremenim čovjek sklon je to jednostavno odbaciti, ali arheološka istraživanja daju o tome ozbiljno misliti.

U XIII. st. Jacobus de Voragine piše knjigu o životima svetaca poznatu pod naslovom *Zlatna legenda*. On jasno upozorava da je njegova knjiga legenda i da je treba znati čitati. Poslužimo se usporedobom: zemljopisnom kartom može se služiti samo onaj tko zna pravo značenje legende. Prema pišećevu shvaćanju svaka legenda krije u sebi poruku, koju čitatelj treba znati otkriti. U knjizi Jakov zauzima istaknuto mjesto zbog poznatih razloga: 1. Među prvima bio je pozvan u apostolski zbor; 2. Bio je Kristu posebno blizak; 3. Prvi je od apostola podnio mučeništvo. — Svojom porukom knjiga je zaista »pogodila u živo« i tako pridonijela novom oživljavanju kulta našega Svetog.

»Otkriće« Jakovljeva groba bilo je sudbonosno za ono vrijeme. Mauri iz Afrike bili su osvojili gotovo čitavu Španjolsku. Misao o grobu sv. Jakova i o njihovoj dužnosti da čuvaju grob velikog Apostola nadahnula je Španjolce za borbu protiv osvajača. Prema njihovu shvaćanju borbu predvodi sv. Jakov. Ikonografija toga vremena prikazuje ga na konju s mačem u ruci kako udara po nevjernicima. Daje mu se i naslov (koji nije uzet iz evanđelja) »Satirač Maura«. Nitko ne može zanimjeti da je upravo štovanje sv. Jakova bilo sudbonosno za oslobođenje Španjolske.

Prvi i najbrojniji hodočasnici bili su Španjolci. Uskoro dolaze Francuzi pa i drugi narodi. U XII. st. postoje već posebne knjige-vodiči. U XIII. st. brojni su hodočasnici iz Madarske i drugih država. O zanosu hodočasnika potvrđuje i primjer redovnika Facija iz Cremona (sjeverna Italija) koji je 18 puta hodočastio na grob apostola Jakova.

Prvi za Šibenik hodočašća u Compostelu nisu nepoznata. Ona proizlaze iz pripadnosti bratovštini sv. Jakova. 1406. grupa Šibenčana pošla je na taj sveti put. Moramo barem cijeniti njihovu odvažnost kad znamo da se putova-

Katedrala sv.
Jakova
u Composteli (XII.
stoljeću) bogata je
kipovima. Spada
u najvažnije
sakralne spomenike
na Pirinejskom
poluotoku

lo pješke. Prije polaska na put hodočašnik je morao napisati oporučku.

I ove godine kršćani širom svijeta slave blagdan sv. apostola Jakova. Okupljuju se u njegovim crkvama. To nas podsjeća na kršćane iz prihvjeta koga koji su se okupljali na grobu mučenika na godišnjicu njegove smrti. Bili su uvjereni da mučenik i mrtvog govorni odnosno da Bog preko njega nešto poručuje okupljenoj zajednici.

Ranjeni ljetopis — naša katedrala odraz je naših nuda i stradanja. Istodobno je živi dokaz ljubavi Šibenčana prema Kristovu apostolu, ali i ljudske zlobe. Ona je svetište sv. Jakova. Kroz njezinu ljetopetu, ali i ranu na kupoli odjekuje poruka: — Ne smije se kloniti u poteškoćama. Štovanje sv. Jakova donijelo je slobodu i mir Španjolskoj. Dao Bog da se to ostvari i u Hrvatskoj!

don Ante SKRAČIĆ

AKUPUNKTUROM, VISKOM I RAŠLJAMA DO ZDRAVLJA

»BIOENERGIJA NIJE NIKAKVA ČAROLIJA«

— kaže šibenski anesteziolog, bioenergetičar i poklonik liječenja akupunkturom dr. Pavao Krtalj, i napominje da su, uz podzemne vode, kojima obiluje šibensko područje, prava pošast štetnih zračenja u posljednje vrijeme — nestručno postavljene satelitske antene

U grubim vremenima teško je ne primjetiti da bioenergetičarski visak podsjeća na puščano zrno, a rašlje na »roge« prački, iz kojih se, vjerujte, u nedostatku boljeg oružja, mogu izbacivati projektili prema kojima je kameničić tek dječja igrašnja. Ali, predmeti opisani rječnikom rata, potpuno beskorisni izvan ruku radiestezista ili bioenergetičara, osnovni su pribor ljudi koji bioenergiju koriste da bi pomogli drugima.

Jedan od njih je i dr. Pavao Krtalj, šibenski liječnik-anesteziolog zaposlen u Medicinskom centru. U njegovoj osobi pomirele su se — često suprotstavljene — »službena« medicina, nerijetko izmisticirana radiestezija i drevna vještina akupunkture. Dr. Krtalj liječi primjenjujući dostignuća iz svih triju područja.

Radiestezija: od sredine do sredine

I dok »službena« medicina bez sumnje drži visoko prvo mjesto u hijerarhiji umijeća liječenja, a akupunktura više nije u dubokoj sjeni, radiestezija se probija i primjenjuje — kako gdje. Dr. Pavao Krtalj rači će da u Šibeniku, klasična evropska medicinska škola nerado o tome govori. Ali, nekoliko stotina kilometara dalje, u Zagrebu, bioenergetske metode se poštuju. Mnogi koji su se liječili u bolnicama glavnog grada, moći će potvrditi da su tijekom liječenja — dobro spavali. Izgleda banalno, ali dobar san, nakon kojega ustajemo svježi i odmorni ne samo da je važan u ozdravljenju — već je suprotno — košmaran san, koji je više borba do li odmaranje, pouzdan znak da smo, prema teoriji bioenergetike, izloženi štetnim zračenjima. Ukoliko se ona, uz pomoć bioenergetičara ne onemoguće, tijekom vremena mogu prouzročiti teške bolesti — najčešće karcinome. Bolnice u središtu kao što

je Zagreb, prihvatile su dosege radiestezije zahvaljujući najvećoj mjeri Osmanu Hasanpašiću, čovjeku koji je svojim odnosom prema toj disciplini i vlastitim uspjesima u liječenju pridonio ugledu bioenergije i čije ime je poznato i u svjetskom udruženju.

Međutim, ne toliko daleko od nas barem ne u kilometrima, u Austriji i Njemačkoj, u posljednjim je godinama nemoguće izgraditi stambenu zgradu da je bioenergetičar nije prethodno s viskom i rašljama utvrdio najbolji položaj buduće zgrade i predvidio zaštitu od mogućih podzemnih voda, kao izvora po zdravlje pogubnih zračenja. Dok je boravio na tečaju akupunkture u Zagrebu, dr. Krtalj je za vrijeme slučajnog susreta s Osmanom Hasanpašićem otkrio da spada među one unutar, prosječno, sedamdeset posto populacije, koji imaju bioenergetičarski sposobnosti. »Hasanpašić me je ohrabrio i potakao da se i sam bavim radiestezijom! — kaže dr. Krtalj. Uz božji dar, postoji i još jedan, vrlo važan uvjet: bioenergetičar mora biti u cijelosti zdrav. U suprotnome, energija oslobođena za pomoć drugima, može biti pogubna za samog radiestezista.

I liječenje i preventiva

Način djelovanja bioenergije teško je objasniti, niti je moguće izmjeriti do danas poznatim uređajima. Najdostatnije, prema radiestetskoj teoriji, čovjek je stanovita vrsta i odašilja energetske valove, koji se odbijaju od drugih ljudi ili predmeta, a bioenergetičari, točnije ljudi s tom sposobnošću, imaju

od nekih nadri-radiestezista koji kompromitiraju sve dobronamjerne znalce te vještine, dr. Krtalj ne voli niti spomeni bilo kakve mistike u znanju s kojim raspolaže. O »čaroliji« su jedino spremni govoriti mnogi kojima je dr. Krtalj pomogao. Poput članova nekakvog bratstva često oko vrata nose bioenergetski pločici, a slična ih u stanu ili kući, čuva od podzemnih voda, tehničkih ili kozmičkih zračenja.

I naposljetku, kako prepoznati bioenergetičara od znanja i čestitih namjera da onih drugih? Dr. Pavao Krtalj odgovara da u pravilu treba izbjegavati sve one koji se pojave u nekoj sredini, utježe nešto novca i nestanu. Svojim prisustvom u Šibeniku, već deset godina otkako je otišao iz rodnog Sarajeva, dr. Krtalj najbolje je moralno jamtvo... B. PERIŠA

(Snimio: V. POLIĆ)

ŠIBENSKO JE PODRUČJE PUNO ŠTETNIH ZRAČENJA

Visak dr. Krtalja vrti se na mnogim lokacijama u gradu i okolicu. U gradu su na više mjesta bunari, pa su i mnoge zgrade iznad štetnih podzemnih vodotokova na Krvavicom, u Dragi... Dubravljanim su opasna zračenja od visokonaponskih dalekovoda, a podzemne vode također su opasnost i u Danilu, Srimi, u Vodicama, Pirovcu, Jadrtovcu. A kako tvrdi dr. Krtalj zbog nekadašnjeg rada šibenske Luke s fosfatom, u tom je predjelu povisena i radioaktivnost. U bioenergetski »nesredenim« stanovima ili kućama, često se generacijama boluje od karcinoma, a u posljednje vrijeme nova su opasnost — nestručno postavljene satelitske antene. »Djeliće krajnje apsurdno u vremenima kada raketa može uništiti i nas i kuću, ali odnedavno imam sve više poziva za bioenergetski uredjenje

P. Krtalj

stambenih prostora! — kaže dr. Krtalj, i napominje da su radiestezisti nezamjenjivi u dijagnostiranju raznih zdravstvenih tegoba koje »službena medicina« ne može odrediti nikakvom metodom, a koje se kasnije mogu razviti u teške bolesti.

OPASNE VEZE

BRAT KRIMINALAC

Pregovori predstavnika hrvatskih vlasti i tzv. "pobunjenih Srb" (gdje nestadešte četnici, majke da im ga spali?) podsjećaju na igru dobrog i zločestog dječaka, od kojih onaj drugi nije nužno jači, ali je uvijek spreman na tuču, oboružan je kamenjem, pračkom, pa čak i pištoljem, revkizitima o kojima onaj miroljubivi dječak nije ni razmišljao dok ga nesretne okolnosti nisu natjerale u mezaljansu s ratobornim mangupom. Last but not the least, zločesti dječak ima i ključni adut, ako stvari, ne daj Bože, podu po zlu — starig brata, poznatog kriminalca, koji ga poznaju sve policije svijeta, ali ne zeli prijati ruke s njime!

I tako, igra se uvijek završava na predvidiv način: zločesti dječak pokrće dobrome one igrače koje mu se

svidaju, one koje mu se ne svidaju jednostavno razbijaju ili spali (posebno se okomljuje na knjige), a onaj dobar usput popije i dobre batine. Ni to, međutim, nije sve: iako se igraju kod dobroga dječaka, zločko bahato tvrdi da je to njegova soba, a samo je pitanje vremena kad će mu uzeti čitavu kuću — tako kaže njegov stariji brat, a on sve najbolje zna!

Nakon što zločesti dječak ipak ode, uz obvezatne bahate prijetnje, uplakani dječak sjedne i počne razmišljati što mu se to događa. Porodica toga barabe su podstanari u njihovoj kući već stoljećima. Ukućani su s njima živjeli u kavknom-takvom (kaže li se to tako?) suživotu — zahvaljujući prvenstveno svom popuštanju i razumijevanja

nju (recimo, podstanarima su nerijetko davali više prava u upravljanju kućom nego sebi samima), pa iako su svi problemi nastali kada se pojavo stariji brat kriminalac, koji je do tada ne tako zločestog dječaka počeo huškati protiv ukućana ("doduze divlji, istjeraše pitome"), onaj drugi dječak je, brišući suze dok je gledao obiteljske portrete na zidu (i njegovi su roditelji u međuremnu umrli, djelomično i zbog tuge), proklinao onog svog dalekog pretka koji je prvi prihvatio te podstanare da bi ih zaštitio od nekakvih divljih plemena, što ih nije otjerao — pa čak i ubio. Tada je, očima u kojima su presahnule suze, obuhvatio pogledom kolekciju obiteljskih portreta na zidu, i bilo mu je jasno ono što je otprije znao: njegovi preci nisu ubojice — ubijali jesu, ali samo kada su morali, kada su se branili od napadača! "Tako moramo i danas!" prošaptao je.

Pa, iako će dobar dječak, gotovo intuitivno, spremiti knjigu koju je upravo čitao natrag u vitrinu i zaključati klavir, te, umjesto toga, dječjati pogodni komad drva i tražiti gumene trake da ih napravi kao pračku, pa se čak u proda-vionicama oružja raspitivati za nešto o čemu je čuo tek od svog opakog sudruga, a što nosi neka čudna imena kao što su "kalašnjikov" i "kašikara", on će, s druge strane, s užasom i zaprepaštenjem morati sebi priznati da jedva čeka kada će opet doći onaj "njegov" dječak (odnos Tuđmana i Miloševića), a ako ga on ni jedanput tijekom igre ne pljusne i pošalje u materinu, uzbudeno će šaptati svojim rijetkim prijateljima (gubitnici obično nemaju mnogo prijatelja) kako onaj zločesti dječak postaje bolji i da će ga možda prestati mučiti (Degoricijine česte oduševljene primjedbe o "na-

KOŠARKA

ZAVRŠENO PRVENSTVO HRVATSKE ZA KADETE I MLADE KADETKINJE ODRŽANO U ZAGREBU OD 15. DO 18. SRPNJA

KADETKINJE MOGLE BOLJE

Trijumfom kadeta »Jadrana« iz Rijeke i mladih kadetkinja zagrebačke »Montmontaže«, u Zagrebu su 18. srpnja završena dva otvorena košarkaška prvenstva Hrvatske za kadete i mlađe kadetkinje po »Pasarela sistemu«. Košarkašice šibenskog »Elemenesa« odigrale su u nedjelju završni susret u razigravanju za 5. i 6. mjesto protiv reprezentacije Zagreba te izgubile sa 46:36. U generalnom poretku među osam ekipa sudionica ovogodišnjeg otvorenog prvenstva za mlađe kadetkinje, Šibenčanke su osvojile konačno 6. mjesto, što je više nego mršavi učinak ove nadarenje selekcije koja nije uspjela prikazati u Zagrebu sve što može. Košarkašice »Elemenesa« odigrale su tri susreta u prednatjecanju skupine B. U prvoj utakmici uvjerljivo je nadigrana Rijeka sa 41:15, uslijedila su dva poraza u skupini, protiv košarkašica »Lokomotive« 32:33, zatim zagrebačke »Promdei-banke« 40:58. Konačna bilanca, uključujući poraz u četvrtom susretu razigravanja za konačan poredak, tri su poraza i samo jedna pobjeda. A mogle su košarkašice »Elemenesa« i iznenaditi. Da su pobijedile »Promdei-banke« sa dva koša razlike igrale bi u finalu za zlatnu medalju.

Inače šibenskim košarkašicama domaćin je bila ekipa zagrebačke »Promdei-banke«, koja im je osigurala smještaj u Zagrebu. Svakako treba spomenuti podatak da bez pomoći poduzeća »Zdravo maleni« »Elemes« ne bi mogao otpovjetati u Zagreb, a prema riječima tajnika Čede Perkovića, ovakva formula koristit će se i buduće kako bi se premostili finansijski problemi kluba.

Selekciju »Elemesa« u Zagrebu predvodili su trener Bore Vuković i vječita sportska kritika, tehniko ekipe Josip Slavić-Primo.

T. BARANIĆ JEDINA SVIJETLA TOČKA

U konkurenciji kadeta nastupili su i košarkaši Šibenik-ZM predvođeni trenerom Nevenom Lokasom. Oni su u generalnom poretku zauzeli konačno 14. mjesto, među 16 ekipa sudionica ovogodišnjeg prvenstva u Zagrebu. Četiri poraza te jedna pobjeda konačna su bilanca koju su ostvarili šibenski košarkaši. U prva tri susreta u skupini košarkaši Šibenik-ZM zabilježili su tri poraza zaredom i to protiv »Gradina-Pule« 45:72, »Peščenice« 54:60, velikogoričke »Medije« 45:68. U četvrtom susretu razigravanja protiv zagrebačke »Dubrave«, prva pobjeda od 74:62, a mlađi i nadareni Tomislav Baranić postigao je čak 39 koševa na toj utakmici. Ujedno je na svim odigranim susretima dominirao kao najbolji igrač Šibenčana, za kojeg trener LOKAS nije šedio riječi pune hvale.

I konačno u petom susretu u borbi za 13. mjesto još jedan poraz protiv košarkaša »Zrinjevca« od 52:58. Inače, košarkaši »Zrinjevca« bili su domaćini svojim vršnjacima iz Šibenika, no ipak je ljud bio trener Lokas. Po povratku iz Zagreba rekao nam je kako ih nitko nije dočekao u Zagrebu iako je sve bilo dogovorenog. »Pola dana izgubili smo u traženju športske dvorane na Ekonomskom fakultetu gdje su košarkaši igrali ovogodišnje kadetsko prvenstvo Hrvatske« — rekao nam je Lokas.

B. Č.

»ELEMES« STARTA 26. SRPNJA

Seniorski sastav »Elemesa« još uvijek se nalazi na odmoru. Priprijeza za narednu prvenstvenu sezonu zakazane su za 26. srpnja, kada se treneru Nenadu Amanoviću trebaju javiti sve igračice koje su nastupile u protekloj sezoni. Naime, iz tabora »Elemesa« nema nikakvih novosti oko odlaska ili dolaska nekih igračica.

Bivša igračica »Elemesa«, Linda Antić, nije se vratila prema očekivanjima na Baldekin. Ona je iz slovenske Nove Gorice potpisala novu priступnicu za zagrebačku Promdei-banku.

(Snimio: A. BARANIĆ)

ŠIBENIK-ZM KREĆE PUNOM PAROM

Živko Ljubojević, trener šibenskih košarkaša, zakazao prvi trening u ponedjeljak 26. srpnja. Tajnik Joško Šupe osobno ne vjeruje kako će doći do konačnog dogovora sa zagrebačkim i splitskim klubom oko prelaska Mira Jurića na Gripe i Živka Badžima u »Cibonu«

Baldekin se konačno budi, nakon ljetne stanke košarkaši trenera Živka Ljubojevića od ponedjeljka kreću punom parom s pripremama za novo košarkaško prvenstvo Prve A-lige.

Prvi krug priprema predviđa desetak dana intenzivnih treninga u dvorani na Baldekinu, potom slijedi 20 dana priprema na Bjelolasici ili u Delincama, a onda 10 dana turneve po Njemačkoj, gdje će košarkaši Šibenik-ZM-a odigrati 6-7 utakmica s njemačkim klubovima. Nakon njemačke slijedi završni krug odigravanja dvadesetak jakih utakmica s hrvatskim klubovima, reći će nam trener Ljubojević. Ujedno završni dio priprema prema njegovim riječima treba definirati konačnu taktičku varijantu, kao i prvu petorku koja će iznijeti teret prvenstva. Do kraja mjeseca Baldekin će riješiti i pojačanje u svojim redovima. U svakom

slučaju cilj nam je dovesti jednog visokog i iskusnog centra te naravno zadržati sve sadašnje igrače na okupu.

O mogućem prelasku dvojice izvrsnih bekova Mira Jurića i Živka Badžima u »Slobodnu Dalmaciju«, odnosno »Cibonu«, tajnik Joško Šupe kaže kako on osobno ne vjeruje da može doći do konačnog dogovora sa Splitom i Zagrebom. U obrazloženju svoje tvrdnje Joško Šupe kaže kako »Cibona« i »Slobodna Dalmacija« koriste sadašnju tešku situaciju Šibenčana da za smješnu odsjetu klubu pokupe ovu dvociju vrsnih košarkaša. No sve će biti jasnije u ponedjeljak, za kada je zakazana sjednica Izvršnog odbora kluba, kada će iz usta čelnih ljudi na Baldekinu progovoriti službeni stavovi kluba oko eventualnog odlaska Badžima i Jurića.

VATERPOLO

STARTAO PRVI TURNIR II. VATERPOLSKIE LIGE — SKUPINE ZAPAD

»BRODOGRADITELJ« POTPIO PROTIVNIKE

Proteklog vikenda u Crikvenici je održan Prvi turnir druge vaterpoloske lige — Skupine zapad. Betinski »Brodograditelj« u samom startu ostvario je četiri efektne pobjede potapajući u bazenu sve svoje protivnike. U prvoj utakmici turnira Betinjanici su svaldali crikvenički plivački klub s uvjerenjem

vih 14:8, u drugom susretu pobijedena je »Mladost« sa 11:7, vaterpolisti »Zadra« poraženi su 10:9, a u četvrtom susretu Betinjanici su torpedirali vaterpoliste Biograda sa čak 16:4. Nema sumnje, fenomenalan start Betinjanaca na prvom turniru u Crikvenici. Na prvenstvenoj tabeli nakon prve turnira II. lige — Skupine zapad, vode riječki »Burin« i betinski »Brodograditelj« sa po 8 osvojenih bodova iz četiri utakmice.

Drugi turnir igra se 6. i 7. kolovoza u Rovinju. U Dubrovniku od 23. do 25. srpnja

U DUBROVNIKU OD 23. DO 25. SRPNJA

JUNIORSKO PRVENSTVO HRVATSKE

Vaterpolisti »Solarisa« sudjelovali će na ovogodišnjem otvorenom juniorskom prvenstvu Hrvatske u vaterpolu, što će biti održano na bazenu Gruž u Dubrovniku, od 23. do 25. srpnja.

Trener Grgo Renje zajedno sa 13 igrača, putovanjem je u Dubrovnik. Mlađim šibenskim vaterpolistima ovo je prvi nastup ove godine u konkurenčiji juniora. Naime, zbog ratne situacije u Šibeniku i nemogućnosti redovnog treniranja Šiben-

čani nisu punu godinu nastupali u mlađim kategorijama natjecanja. Prema riječima trenera Grge Renje, ovo je ujedno i prava prilika da se vide stvarni dometi mlađe vaterpoloske selekcije Šibenčana. Na ovogodišnjem juniorskom prvenstvu Hrvatske u vaterpolu, kako doznajemo nastupit će šest vaterpolских selekcija.

B. ČUBRIĆ

ŠIBENČANI PRIJETE SKANDALOM?

Samo što su »ognjevi« prestali tresti drevni Krešimirov grad, na Šubićevcu je počeo novo podržavanje, ovaj put u isčekivanju konačne odluke o produženju prvoligaškog života nogometnog kluba »Šibenik«. Nakon prolungirane odluke izvršnog odbora HNS-a o statusu Šibenčana, na famoznoj sjednici u Zagrebu održanoj 15. srpnja, čini se kako čelnici »Šibenika« gube pomalo strpljenje. Čim je vrući krumpir hrvatskog nogometa prebačen na stol Odbora za hitnost HNS-a, u Šibeniku je 19. srpnja održana izvanredna sjednica Upravnog odbora HNK »Šibenik« na kojoj se raspravljalo o odluci u Zagrebu. Nakon rasprave Upravni odbor jednoglasno donosi sljedeći zaključak:

1. HNK »Šibenik« odbacuje kao apsolutno neprihvatljivo odgađanje odluke o statusu kluba u Prvoj HNL od strane IO HNS-a jer se time našem klubu učinila velika šteta.

2. Zahtjev kluba službeno je iznesen 26. veljače 1993. godine čelnicima HNS-a, da na športskom planu HNK »Šibenik« nije ravнопravan sudionik natjecanja, te da se HNS o tome očituje. Ni nakon pet mjeseci od našeg zahtjeva HNS se nije očitovalo.

3. Ni pored jednoglasne podrške svih prvoligaša, gledje našeg zahtjeva za očuvanje statusa člana I. HNL i prijedloga da se u sezoni 93/94. Prva liga poveća na 18 članova, HNS očito to nije uvažio, te svjesno izbjegao očitovanje (posebno je pitanje zašto smo na tu proceduru upućeno ako stav prvoligaša nema »težinu« na konačnu odluku).

4. Dok su svi ostali klubovi I. HNL u punom jeku priprema, HNK »Šibenik« je u stanju isčekivanja, te zbog neriješenog statusa, doveden je ne sposobnošću HNS-a u nemoguće situaciju, gledje igrača, trenera, sponzora i cijelokupnog ustroja kluba.

5. a) HNK »Šibenik« nije molio niti »moli« bilo koga za opstanak u I. HNL.

b) HNK »Šibenik« nije tražio niti traži opstanak iz političkih razloga.

c) HNK »Šibenik« je zahtjevao i još uvijek zahtjeva da se HNS izjasni, da li je »Šibenik« bio ravнопravni sudionik natjecanja, jer cijeli proljetni dio nije mogao biti domaćin u Šibeniku.

d) HNK »Šibenik« je zahtjevao i zahtjeva da i u sezoni 93/94. bude član I. HNL, jer smatramo da svoj status ne možemo, izgubiti zbog neravнопravnih uvjeta natjecanja.

6. Na temelju svega iznijetog, zahtjevamo da nadležni organ HNS-a donese odluku o našem statusu najdalje u roku od tri dana (do 22. srpnja 1993. godine) jer ćemo u protivnom biti prisiljeni otvoriti postupak zaštite zakonitosti.

Upovo zadnji zaključak najozbiljnije govorio je Šibenčani prije skandalom, koji bi potresao cijelokupni hrvatski nogomet. Naime HNK »Šibenik« uputio je oštvo pismo Hrvatskom nogometnom savezu i to na ruke predsjednika Mladeži na Vedištu, u kojem su sadržani svi navedeni zaključci Upravnog odbora. Nema sumnje da će konačan raspisati kulminirati upravo ovih dana, te da će sporost i neodlučnost čelnih ljudi Hrvatskog nogometnog saveza biti razbijena nakon snažno odapete strijеле odlučnosti sa Šubićevca.

Da će čelnici HNS-a u Zagrebu ovih dana biti i te kako vruće govor i sadržaj pisma što ga je šibenskom županu, Pašku Bubalu, uputio ministar športa Mirko Novosel. U pismu se medu ostalim naglašava, HNK »Šibenik« se natječe u potpunu neravнопravnim uvjetima u odnosu na ostale klubove I. HNL. S obzirom na značaj nogometnog kluba za pučanstvo grada-heroja, Šibenčani i čitave Županije šibenske smatramo da se mora učiniti sve da se sačuva nogometni klub u Šibeniku. Razmatrajući navode priloženog zahtjeva za zaštitu članstva u I. HNL HNK »Šibenik«, smatramo da ga apsolutno treba uvažiti. Nakon spektakularne podrške Šibenčanima na Skupštini prvoligaša od 2. srpnja u Varaždinu, ovo je drugi presudan trenutak u konačnom razrešenju sudbine šibenskog »provligaša«. Podsetimo se, u Varaždinu je aklamacijom većine klubova bezzervno podržan zahtjev HNK »Šibenik« za očuvanje statusa prvoligaša i to proširenjem Prve HNL na 18 članova.

No zasigurno će sve dileme šibenskog nogometnog biti ili ne biti, ljubiteljima najvažnije sporedne stvari na svijetu, razbiti izjava Stipe Kedže, direktora kluba, koju je dao našem listu u ime uprave kluba. »Sa zadovoljstvom možemo poručiti najvjernijim prijateljima kluba da smo ostvarili konačnu diplomatsku pobjedu u očuvanju statusa HNK »Šibenik«. No time nije umanjeno naš osjećaj da nam je nanijeta velika šteta i nepravda glede neizvjesnosti ove odluke. Posebno smo zahvalni najvišim državnim institucijama čijom zaslugom smo svoj status i sačuvali. Ukoliko ne bismo igrali i sljedeće sezone na Šubićevcu, bilo bi to daljnje žrtvovanje našeg kluba. Naš stav jeigrati po svaku cijenu u Šibeniku i vratiti duhovnu zadovoljstveniju našem puku i vjernim navijačima.«

ŽUPANIJSKI VREMENILOV: SRPANJ 1963.

PRIVREDNE »ZAMKE« I POTOPLJENI PLIVAČI

»Dinamičan porast industrijske proizvodnje u šibenskoj komuni sintetički je odraz djelovanja najrazličitijih faktora organizacije i tehnike proizvodnje njenih poduzeća. Kao rezultanta tih djelovanja povećanje proizvodnje od 18 posto, postignuto uz isti tehnički nivo opremljenosti kakav je bio i prošle godine, velik je uspjeh. Usjepeno s proizvodnjom i logikom ekonomskog razvoja, na ovakvoj platformi uspjeha proizvodnje, postignuto je značajno povećanje i proizvodnosti rada. Proizvodnost je porasla u istom razdoblju preko 17 posto, što je također značajno za šibensku komunu. Raduje nas i to, da intenzivno povećanje proizvodnje i produktivnosti nije opterećeno disproportionalno tržišnog plasmana, tako da je i realizacija gotovih proizvoda u cjelini bila zadovoljavajuća. Na kraju ovog polugodišta manje su zalihe proizvoda za 20 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine.«

Navedeno je ulomak iz opširnog članka što ga je »Šibenski list« objavio sredinom srpnja 1963. godine, a autor mu je tadašnji povremeni sudarac rečenog glasila Boško Šarić. U tom istom broju Milutin Drakulić piše o sedmogodišnjem planu i radnim organizacijama, a o obrazovanju stručnih kadrova (»taj je posao briga komuna i poduzeća«) razglašava M. Kobrić.

Tadašnji voditelj gradske rubrike »Šibenskog lista« razgovarao je sa Zdravkom Batinićem, poznatim dječatnikom Narodne tehnike. Iz tog razgovora citiramo sljedeće: »Prijev svega, već je jedanput vrijeme da Šibenik dobije Dom narodne tehnike. Tu bi, po mnom mišljenju, trebalo biti žarište širenja tehničkog odgoja, koji je dana i dan postaje sve veća potreba čovjeka. Kada se dobije dobro uređen i potrebnim pomagalima popunjeno Dom tehnike, a ja se nadam da će to biti uskoro, tada će se moći prići i upriličenju raznih tečajeva i seminara, za kojima se već danas pokazuje potreba, jer je interes naših građana, i mladih i starijih, za te tečajeve neobično velik.« U sklopu gradske rubrike objavljena je i anketa u kojoj su turistički posjetitelji Šibenika iznossili svoje dojmova. Tu čitamo i noticu da će na području Šibenske komune biti otkupljeno oko 100 vagona višanja. »Kao što je poznato, šibenski Centar za kulturno-umjetnički odgoj mladih i ove je godine kao i minule počeo davati izabrane filmske predstave za djecu kod Četiri bunara. Međutim, u vrijeme dječjeg festivala tih priredbi nije bilo. Zbog toga smo se obratili upravi Centra gdje smo obaviješteni da će se s prikazivanjem filmskih predstava za djecu nastaviti. U nedostatku ljetnog kina tu inicijativu treba zacijselo istaknuti.«

Gotovo kompletan prostor kulturne rubrike »poklonjen« je zabilješkama sa studijskog dijela Trećeg festivala djeteta. »Mnogobrojne teme što su tretirane, naravno, nisu mogle biti sveobuhvatno osvijetljene, već je studijski dio festivala, koji je imao veoma visoki pedagoški rang, uglavnom postavio mnoga dosad u potpunosti neosvijetljena gledišta o pojedinim vidovima scenskog dječjeg stvaralaštva i kriterija u jedan možda i novi, ali bez sumnje prijevo potreban i dugo očekivani ugao promatranja.« To je, rekli bismo, zaključna misao iz članka pod naslovom »U estetskom razvoju dijete ne smije ostati samo promatrač«. Dakako, Branko Belamaric, unatoč ljetnoj sparini, uporno »seća« program šibenskih kinematografa (igrali su filmovi »Dobra lekcija«, »Sve za smijeh« i »Falsifikator iz Londona«), a tu je i vijest da je odražana vanredna skupština Pododobra Matica hrvatske. Na skupštini je bilo govor i o izdavačkoj djelatnosti, pa su s tim u vezi prisutni obaviješteni »da će se u ovoj godini uznastojati objelodaniti nekoliko značajnih izdanja, s lokalnom tematikom. Pisici tih djela bit će isključivo naši sugrađani, samo će biti potrebno da se za ta sva izdanja, a planiraju se četiri knjige, sakupi odgovarajuća sredstva. Pododbor Matica hrvatske istina raspolaže izvjesnim finansijskim sredstvima, ali će za ostvarenje svih vrijednih i povoljnih izdavačkih planova i namjera biti bez sumnje potrebna i pomoć općinskih faktora.«

Maksim Ožegović se u razmatranom broju šibenskog glasila javlja sa dva članka. U raportu iz Knina piše o napretku te komune, a posebice je zanimljiv (i bogat podacima i zapažnjima) tekst koji tretira drensku problematiku. U tom članku, među inim, čitamo sljedeće: »Može se zaključiti da Drniš i njegova okolica predstavljaju velika gradilišta. I ne samo to već i sjedinjenost stanovništa komune na koje će ovi radovi po svom završetku značiti povećanje i podizanje društvenog standarda.«

U sportskoj rubrici aktualne su samo »vodene teme«. Tako je zabilježeno da su vaterpolisti »Šibenika« izgubili sa 2:1 od zadarskog »Jedinstva« (najbolji kod domaćih bili su Pema i Vltov), a plivači se u prvenstvu druge plivačke lige nisu proslavili, jer su od njih bili bolji plivači mostarskog »Veleža«. Reporter primjećuje da »kod domaćih, osim Martinovića, Karakovića i Peme, nema plivača o kojem bi trebalo nešto više pisati«.

(Nastavlja se)
J. VESELIC

INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK

OSNIVAČ:
Općinska skupština Šibenik

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka i radio difuzna organizacija Informativni centar. Upravitelj informativnog centra: Zdravko KEDŽO. Uredje redakcijski kolegij: Đuro BEĆIR, Diana FERIĆ, Katarina RUDAN, Stjepan BARANOVIĆ, Ivan

BURIĆ, Mirko SEKULIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ.

Odgovorni urednik »Šibenskog lista«: Ivan BURIĆ.

Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik

TELEFONI: Centrala 35-510, direktor 33-999, studio i režija Radio-Šibenika 36-999 i 39-866.

Telefaks 35-600.

PRETPLATA na list: za tri mjeseca 9100, za šest mjeseci 18.200, za godinu dana 36.400

HRD. Za inozemstvo dvostruko.

Ziro-račun: 34600-603-876 kod ZAP Šibenik.

Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1/92-01 »Šibenski

list« oslobođen je osnovnog poreza na promet.

OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u dinarskoj protuvrijednosti na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.

TISAK: »Slobodna Dalmacija« Novine d.d. Split

AUTO - ŠKOLA BARBARA.

59000 ŠIBENIK
Z. Frankopanska bb

tel 059/28-023

RADIMO CIJELO LJETO

Informacije na telefon 28-023
od 8 do 13 i od 18.30 do 20 sati

Hvala na povjerenju

PODUZEĆE ZA PROIZVODNJI I PROMET VINA, ALKOHOLNIH I BEZALKOHOLNIH PIĆA

59000 ŠIBENIK, Velimira Škorpika broj 2
Ziro-račun 34600-601-1170.

REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBLIČKI FOND SOCIJALNE ZAŠTITE
PODRUŽNICA ŠIBENIK
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD

KLASA: 12-03/93-01/02
URBROJ: 2182-19-03/2-93-1
Šibenik, 21. 7. 1993.

Na temelju članka 7. Pravilnika o radnim odnosima Centra za socijalni rad Podružnica Šibenik, raspisuje se

NATJEČAJ

za prijem u radni odnos u Centru za socijalni rad Podružnica Šibenik

— 1 (jedan) djelatnik DEFEKTOLOG — SOCIJALNI PEDAGOG na određeno vrijeme radi zamjene odsutnog djelatnika.

Uvjjeti:

Osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa kandidat mora ispunjavati i sljedeće uvjete:

— VII. stupanj stručne spreme usmjerenja defektološke grupe PUP-a ili socijalni pedagog, jednu godinu radnog iskustva na poslovima socijalne zaštite, te položen stručni ispit.

Ako se na objavljeni Natječaj ne prijavi nijedan kandidat koji ispunjava tražene uvjete iz Natječaja radni odnos će se zasnovati s pravnikom.

Rok:

Rok za podnošenje prijava je 8 dana od dana objave Natječaja u »Šibenskom listu« Šibenik.

Uz prijavu kandidat je dužan priložiti:

— dokaz o završenom obrazovanju i položenom stručnom ispit.

— dokaz o državljanstvu Republike Hrvatske

Sudionici natječaja o rezultatu izbora bit će obaviješteni u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o izboru.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Dobili kćer: Slavko i Ljubinka Bobanović, Zdravko i Jagoda Junaković, Zoran

Mikulandra i Marijana Birin, Vladimir i Lovorka Nanjara, Zoran i Marina Jurković, Ivica i Javorka Bralić, Josip Kuljić i Mira Koloper, Stipe i Rosanda Pender, Boris i Lada Borić, Ante i Blađica Malenica, Laky Tony i Jagoda Bura, Zdravko i Sandra Svirčić, Zoran i Ankica Pešut, Boris Ježina i Haidi Barać, Romeo i Albina Burazer, Jere i Nataša Verović, Josip i Vlatka Vrlić, Damir i Sanja Elez.

Dobili sina: Nebojša i Mara Jukić, Srećko i Karolina Knežić, Branko i Anka Maretić, Goran i Sanja Klajić, Mate i Vedrana Jelović, Goran i Nada Badžim, Romeo i Albina Burazer, Jere i Nataša Verović, Josip i Vlatka Vrlić, Branko i Stevka Peran, Valter

i Mirjana Vidaković, Nikica i Žaklina Gučil, Perica i Radojka Plenča.

VJENČANI

Silvana Šilić i Vinko Plavčić, Slavka

Vrcić i Jere Čogelja, Jasna Čeko i Žarko Vučenović, Grozdana Erak i Mila

den Škugor, Ljiljana Ševerdija i Marijan

Martinović, Kosenka Begić i Damir Bašus, Olga Udovičić i Neven Mikulandra,

Flavija Juričev-Spirić i Antonio Rak,

Marina Mikulandra i Josip Živković, Vanja Kalpić i Ivan Rukavina, Valentina

Bukić i Zoran Spahija.

UMRLI

Jovan Lalić (47), Karlo Lemac (64), Kata

Mijaljević (52), Drago Roško (60), Milka Orlović (67), Ante Vulin (69), Kata

Kartelo (84), Vice Pendžer (81), Danica Juraga (74), Miho Zorić (78), Jo-

sip Validžić (87), Hrvoje Tikulin (13).

FOTO JULIJA

ekspresno
izrađuje
fotografije za
dokumente

Foto »Julija«
Ul. B. Petranovića 6
ŠIBENIK
Tel. 059/34-633

ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

SLOBODNA RADNA MJESTA

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDNA
»ELEKTRA« ŠIBENIK

— RUKOVODITELJ SLUŽBE ZA EKO-
NOMSKE POSLOVE

— 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme
— VSS diplomirani ekonomist

ROK OGLASA: 27. 7. 1993.

»POLIPLAST« ŠIBENIK

— PREDRADNIK EXTRUZIJE PRI-
PRAVNIK

— 3 izvršitelja na određeno vrijeme
— SSS strojarski tehničar, elektro-
tehničar ili kemijski tehničar

ROK OGLASA: 29. 7. 1993.

»CROATIA« OSIGURANJE d.d.

FILIJALA ŠIBENIK

— ŠEF ODJELA ZA PRIBAVU I PRO-
DAJU OSIGURANJA

— 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme

VSS

ROK OGLASA: 29. 7. 1993.

MALI OGLASI
Tel: 35-510

POSLOVNO-stambeni objekt u Žabariću, 520 četvornih metara poslovnog i stambenog prostora na parceli od 850 četvornih metara, prodajem. Cijena 290.000 DEM. Informacije na telefon 35-118. (246)

STAN u zgradici, površine 40 četvornih metara, povoljno prodajem. Telefon 35-118. (247)

KOMFORAN dvosoban stan na Vidicima, prodajem. Telefon 35-118. (248)

STAN u centru grada površine 77 četvornih metara, prodajem. Telefon 35-118. (24

POMOĆ ZA HRVATSKU

Gotovo svakodnevno, različitim šibenskim organizacijama i udruženjima stižu kontingenti humanitarne pomoći. POMOĆ ZA HRVATSKU, naziv je humanitarne organizacije koja je šibenskom Medicinskom centru uputila pomoći u lijekovima, rendgenskim filmovima i mljekom u prahu. Zahvaljujući njemačkim dobrovorma, vozni park Medicinskog centra bogatiji je i za dva vrijedna sanitetska vozila. Sličan je sadržaj i humanitarne posiljke, upućene organizaciji Crvenog križa. Tu pomoć, poslali su iz Crvenog križa šibenskog pobratima Herforda, a riječ je o osmoj donaciji te organizacije od početka rata u Hrvatskoj.

D. LABOR
(Snimio: A. BARANIĆ)

MURTER VIŠE NIJE IZOLIRAN

Prošlog četvrtka u uvalu Podvrške na otoku Murteru, prvi put je uplovio KVARNER-EXPRESS-ov hidrogliser, koji će taj dio Županije šibenske povezivati s hrvatskim sjeverom. Riječ je, inače, o liniji koja odnedavno prometuje između Rijeke i Primoštene, a svakog četvrtka u 15 sati i 30 minuta, hidrogliser će iz Rijeke pristajati u uvalu Podvrške, a petkom u povratku u 9 sati i 30 minuta.

N. FRIGANOVIĆ
(Snimio: A. BARANIĆ)

MORE, LJUDI, OBALA

Iako primostenka likovna kolonija više ne djeluje, osamdesetak slikara iz Hrvatske, BiH i Italije, svojim su radovima ove godine prisutni u Primoštenu. Izložba MORE, LJUDI, OBALA već 23 godine okuplja mnoge afirmirane likovnike, ali i one koji tek čekaju svojih pet minuta, i ove godine izložbu je organizirala zagrebačka slikarica Lidvina Luketić u suradnji s Muzejom grada Šibenika, a nakon Primoštene bit će postavljena i u Šibeniku.

M. L.
(Snimio: V. POLIĆ)

KRONIKA

„Hrvatska se nalazi u najdelikatnijem položaju otkad je krenula u demokraciju. Rat koji je Srbija počela uz pomoć međunarodnih čimbenika bio je neminovan, no s obzirom na jakost i opremljenost agresora napravili smo veliki pothvat.“ Te riječi izrekao je na konferenciji za novinare doktor Marko Veselić, predsjednik Hrvatske kršćansko-demokratske unije. Doktor Veselić bio je i gost tribine što ju je u Primoštenu organizirao primostenki organizator Matica hrvatske. Boravak predsjednika HKDU-a na šibenskom području bio je vezan za najavljenu osnivačku skupštinu ogranka Tisno.

• • •

Industrijska proizvodnja u šibenskoj regiji porasla je u prvih šest mjeseci ove godine za oko 16 posto u odnosu na isto razdoblje prešle godine. Do porasta je došlo zbog značajnijeg povećanja proizvodnje i prerade obojenih metala koji u ukupnoj strukturi sudjeluju s 88 posto. U čak devet industrijskih grana, međutim u prvom polugodištu ove godine proizvodilo se manje nego u istom laniškom razdoblju. Cma metalurgija, primjerice, zabilježila je drastičan pad od gotovo 80 posto, što je posljedica potpunog gašenja proizvodnje ferolegure u TEF-u zbog nestalice struje.

I u lipnju je nastavljen ukupan pad industrijske proizvodnje u odnosu na proteklih nekoliko mjeseci. U šestom mjesecu proizvodilo se za 17 posto manje nego u svibnju. Osim proizvodnje prehrambenih proizvoda finalnih proizvoda od drva, sakupljanja i prerade industrijskih otpadaka i grafičke djelatnosti, koje zajedno predstavljaju zanemariv udio u ovdješnjoj industrijskoj proizvodnji, lipanj je u svim ostalim granama bio gori i od svibnja. Najveći pad od čak 90 posto, zabilježen je u preradi nemetalnih minerala. Među poduzećima najporazniji su rezultati proizvodnje u TEF-u. U tom poduzeću, lipanj je ove godine bio za 87 posto gor nego isti mjesec prešle godine.

• • •

Najveće šibensko poduzeće TLM, osigurat će bolju i redovitiju opskrbu električnom energijom instaliranjem dvaju dizelskih agregata koji bi sljedećih dana trebali biti pušteni u rad. Riječ je o agregatima ukupne snage 3 i pol megavata koji će svakodnevno proizvoditi 82 tisuće kilovat-sati struje, što odgovara trećini potreba TLM-a. Uvezeni su iz Češke, a njihova nabava koštala je šibenskog aluminijsa milijun i 600 tisuća maraka. Ti dodatni izvori struje, uz 160 tisuća kilovat-sati, koliko ih tvornici trenutačno isporučuje Hrvatska elektroprivreda konačno će omogućiti tom poduzeću povećanje proizvodnje koja je nakon prestanka rada „Elektrolize“ i uvođenja redukcije smanjena za čak 70 posto, u odnosu na prijedatno razdoblje.

D.L.

SASTAV: M.M.	VLADI NARAŠTA- JI	OTPRILI- KE	POLITI- ČAR KOJI LASKA SVJETINI	PRAVED- NIK KCJI JE PRE- ZIVIO FOTOPO	E.N.	BOR	PROLJET- NI CVIJET	ZANOS
KLIMA								
JEDAN OD GRADSKIH KINA							ULIŠTE UZVIK: OH	
MUŠKO IME						1 JEDAN I DRUGI NASTAVNA KRTICE		
KJERA ZA TEKNU				DRVENI ČAVAO ARGON				
DOMACA TOVARNA ŽIVOTI- NJA								NAMJERA- VATI
SUMPOR		JEDINIC NI VEKTOR CRCKO SLAVO					ANCONA TRGOVINA KNJIGA	
SLOBODAN GRADSKI PROSTOR				I.K. ROD PTI- CA CRAB- LJIVICA				ARAK A.N.
ĐOKAČE GOVĐEO				LUB ISME- DU ĐEJK. RUMJAKA FRUTA IMERALA				
KISIK			VRSNA TRNJA KALIJ					
SLIKAR. TEHNIKA UZDAH NEGODO- VANJA							DUŠIK KRATICA ZA LIRU	
AMPER				PEMAR R.D.				
VRSTA KUKCA NADGLE- DATI						VOĆVARNO ZENJLIŠ. REUXIR		
—								

R REVJAJA ŠIBENIK

OBALA OSLOBODENJA 1
POŠTANSKI PRETINAC 69
TELEGRAMSKA KARTICA
-REVJAJA- ŠIBENIK

CENTRALA 059/23-888 | 23 995
DIREKTOR 23-670
KOMERCIJALA 23-989
SEKRETARIJAT I RAČUNOVODSTVO 24-614
SALON PO MJERI 26-018
ŽIRO-RAČUN: 34600-601-1221

TVORNICA MODNE KONFEKCIJE nudi assortiman odjevnih artikala:

u ženskom programu: haljine, bluze, hlače, kostime-kompleti, jakne, mantile, kapute
u muškom programu: jakne-vjetrovke, mantile, kapute

REVJAJA tržišno nastupa proizvodnjom i uslugama šivanja uz objedinjenje svojih ostalih djelatnosti: cestovi promet, trgovinu na veliko i malo, izradu i popravak tekstilnih predmeta te vanjsko-trgovačku djelatnost (uvoz-izvoz). Renomirana je konfekcijska tvrtka po kvaliteti izrade i iskustvu na domaćem i europskom tržištu.

Nova tvornica u izgrađenom novom proizvodnom prostoru i s novom tehnologijom smještena je u Bilicama.